

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

GRUNDLAGD AF

FÖR KVINNAN OCH HEMMET

FRITHIOF HELLBERG

SÖNDAGEN DEN 15 APRIL 1917.

HUFVUDREDAKTOR:
ERNST HÖGMAN.RED.-SEKRETERARE:
ELISABETH KREY.

☞ Ett nyförlovadt konstnärspär. ☜

Författaren
Bertil
Malmberg
och

SAMTIDIGT SOM notisen om Bertil Malmbergs förlofning gick genom pressen utkom en ny diktsamling, "En blödande jord", af den unge skalden, hvilken nu ryckt fram i ledet och allmänt erkännes som en betydande kraft i vår moderna litteratur. Hans i jul utkomna diktbok, "Atlantis", hvilken för ej länge sedan anmälades i Idun, röjde ett sångartertemperament som förenade glödande poetisk inspiration med pompös språklig prakt. "En blödande jord" innehåller en samling tidsdikter, hvori den fosterländska klangen fått ett omisskännligt djup, något af en ung väktares starka rop till folk och land att vara kampberedda och icke låta "frötta hufvud lutas i sömn mot fredens kvinnoknän". Den renodlade patriotiska poesien hotas gärna af faran att bli ihålig och bombastisk, och det är de många lyriska frasmakarnes skuld att den blågula svenska sången fått så många belackare som den har i detta nu. Men i Bertil Malmbergs dikter om och till sitt land finns för mycken verklig ingivelse och språklig smak för att det godtköpsartade i tanke och form skulle vinna något insteg. Icke som om alla dikterna i "En blödande jord" skulle stå lika högt — en och annan är af mera tillfällig natur och har det efemäras flyktande värde — men mycket är äkta

fröken Gabie
Bürger-
Mariagra-
äbe.

och bestående poesi. Det brusar af breda vingslag och frisk vårblåst i dessa verser, men först och sist klingar ur dem en appell till allt som nämner sig svenskt väsen och svensk kraft att enas i värn för moder Svea. Hade Bertil Malmberg lefvat i de längst förgångna tider, då det var skaldens uppgift att i eketimrad sal besjunga och hugfästa härmäns bedrifter och med sångens makt elda dem till nya hjälte-dåd, skulle han tvifvelsutan blifvit sitt lands poeta

laureatus. Vi som vilja freden lyssna på ett annat sätt till dessa pansrade dikter — de kunna icke göra oss mottagliga för krigets poesi, men väl påminna oss om krigets ofrånkomliga existens och att vi både nu och allt framgent icke ha annat val än att stå med handen på svärdfästet.

När Idun i dag meddelar den unge sångarens bild sker det dels emedan han sänder ut nya toner från sin lyra, dels på grund af hans förlofning. Hans blifvande brud är den äldsta af de tre systrarna Bürger Mariagraäbe, af hvilka de båda yngre uppträdt på cabaret Läderlappens estrad härstädes och tjusat publiken med sin originella dans. Själfr har fröken Gabie aldrig uppträdt i hufvudstaden som dansös, men hon har vid ett par tillfällen ackompanjerat sina dansande systrar.

En gammal stambok. Af Hj. Lundgren.

HVEM AF OSS har icke någon gång vid besök på någon gammal herrgård känt sig brydd och besvärad, när stamboken kommit fram och det varit nödvändigt att i hast fabricera ett litet rim eller impromptu? Mången har nöjt sig med att anleckna blott sitt namn eller ett enkelt tack för visad gästfrihet, men mången har också med mer eller mindre framgång sökt fånga ett litet situationsrim i flykten eller skrivit ett citat ur någon kär författare — hvilket sedermera bevarats i familjekronikan och, stundom framtaget, väckt till lif bleknade minnen från gångna dagar. Stambookens historia går långt tillbaka i tiden, särskildt populär torde den ha varit under senare hälften af 1700-talet. Hur väl passade ej rokokons reflekterande små "pièces fugitives" att graciöst och seriöst skissera en liten maxim i upplysningens anda eller att chevalereskt tolka ställets och värdfolkets förträfflighet och gästernas förbindliga tacksamhet. Från de gulnade bladen sliger upp en bleknad värld: man kan höra sidenkörtlars fras och sporrars klirr öfver bonade golf, man kan se ljusen från gamla kristallkronor lysa öfver gammaldags rum och möbler, höra ljudet af förstummade kadrijer och känna doften af längesen vissnade blommor.

Framför mig på mitt bord ligger en sådan gammal bok, som tillhört en känd patricierfamilj i Norrköping, handelsmannen Johan Kuhlman och hans maka i andra gifftet Margaretha Catharina, född Sehlberg. Den har haft sin plats på familjens landställe, gården Rödmässen i Qvillinge socken, vackert belägen midt inne i Kolmården, ett par mil norr om Norrköping. Denna gård äges nu af H. K. H. prins Carl, och stamboken, som på sina blad förtäljer så mycket om umgängeslivet på gården i flydda tider, förvaras nu, efter växlande öden, i Norrköpings Stadsarkiv.

Låt oss bläddra litet i den — den skall säga oss mycket om lifvet i ett gammalt hem, dess vanor, tidsfördrif och umgängeskrets. Men först några ord om bokens ägare och dennes familj.

Handlanden Johan Kuhlman tillhörde en från Tyskland inflyttad släkt — hans far, Henrik Kuhlman, var född i Gadebusch år

1693, blef handlande och borgare i Norrköping 1726 och dog 1763. Denne Henrik Kuhlman var gift trenne gånger, först år 1730 med Kristina Braune, med hvilken han hade två söner, Henrik och ofvannämnde Johan. Denne sistnämnde föddes 1738, blef handlande och borgare i Norrköping samt under flera år föreståndare och kassör vid Tyska eller Hedvigs kyrka därstädes. Han var äfven adjutant vid Norrköpings lofliga borgerskaps artilleri med anledning af "den skicklighet och färdighet i militäriska förrättningar han städse ådagalagt". Utom Rödmässen ägde Johan Kuhlman gården n:r 27 vid Drottninggatan i Norrköping, "Kuhlmanska gården", och ägnade sig, utom med skötseln af sin stora affär och sina planteringar och förbättringar vid landgården, äfven åt litterära sysselsättningar. Hans bibliotek uppgick år 1800 till 1,000 volymer. Gift tvenne gånger, först år 1772 med en köpmansdotter från Örebro, Brita Catharina Classon, död följande året, andra gången med ofvannämnda Margaretha Catharina Sehlberg, köpmansdotter från Gäfle, hade han med henne tre söner: Nils Gustaf, född 1780, död 1849, en orolig natur, som processade bort större delen af sin förmögenhet; Johan Henrik, född 1783, död 1801 som studerande. "Snille,

kunskaper och dygd utmärkte hans korta lefnad" — var omdömet om honom, när hans död notifierades; Carl David, född 1790, död 1860, en något excentrisk, men fridsam natur, ägnade sig mest åt studier, särskildt mineralogiska.

Johan Kuhlman, hvars lefnadsregel var "Idoghet och kunskap", intog genom sina personliga egenskaper, sin bildning, sin förmögenhet och sina förbindelser en ledande ställning i det dåtida Norrköping. En halvesyster till honom (dotter till Henrik Kuhlman och dennes maka i tredje gifftet, Christina Sofia Mårtensson, död 1760) Sara Margaretha, född 1754, död 1797, var gift med den som samlare bekante Chr. Henrik Braad — hvars stora arbete om litterära östgötar, "Ostgothia literata" förvaras i Linköpings Stiftsbibliotek — hvilken alltså hörde till familjens umgänge. Dit räknades också den historiske samlaren och bokvännen, professor Johan Henrik

Lidén, hvilken, fjättrad vid sjukbädden, tillbragte 17 år i det Kuhlmanska hemmet, och handelsmannen Joh. Nicol. Lindahl, gift med Carl Christoffer Gjørwells dotter, Gustave Eleonore. Namnen Braad, Lidén och Gjørwell förekomma därför ofta i stamboken tillsammans med medlemmar af familjen Kuhlman närmare eller fjärrare umgängeskrets, till hvilken hörde stadens och traktens lokala notabiliteter, men dit äfven en och annan långväga främling, ibland från konstens och litteraturens fält, förirrade sig.

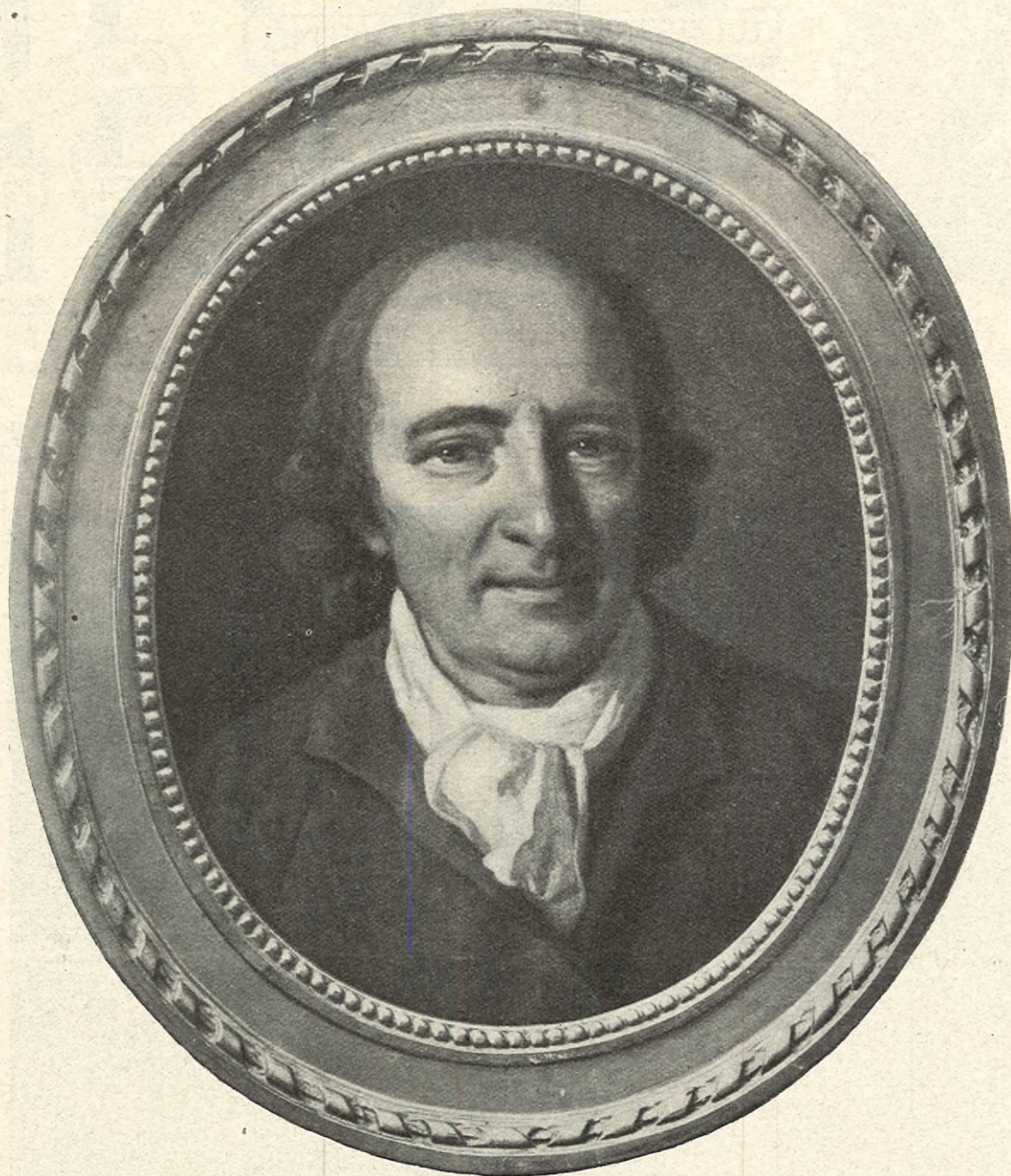
Efter denna hastiga presentation af familjen återgå vi då till vår bok. Ägaren själf börjar den år 1792 med följande anteckning:

Vänner och Främlingar,
Som älsken Enslighet och Lugn,
Varen välkomne till Rödmässen!
Ägaren anhåller
Om Edra Namns anteckning
I denna Bok.
Till förnyad angenäm hugkomst.

Hans hustru, Margaretha Catharina, född Sehlberg, skrifver, Rödmässen den 16 Junii 1792, följande tidskaraktäristiska och om det goda förhållandet makarna emellan vittnande rader:

I mörksta ödemark,
i enslighetens läger,
i lägsta koja stängd
med dig jag himlen äger,

Bibliotekarien Carl Christoffer Gjørwell. Porträtt i olja af Per Krafft d. ä. Original i Norrköpings museum.

och den 24 juni samma år skriva sönerna följande strofer, Nils Gustaf:

Hvar finns den ort, dit ej din Nåd sig sträcker?
Med löf hvarit träd, med gräs Du marken täcker;
En smyckad yta sjelfva stenen pryder,
Din Godhet tyder

och Johan Henrik: (Den tredje sonen, Carl David, var ännu för ung, född 1790):

Så stiger ock ditt Låf från all Naturen,
I muntra ljud och gväden utaf Djuren,
I Bergens genljud, Bäckens sorl och bugter
Och Blomstrens lugter.

År 1792 inskrifver äfven familjens mång-
årige gäst, Joh. Henr. Lidén, sitt namn:

Hvad här på jorden Dunkelt var
Skall Evigheten Oss förklara
Dicterat från Sjuksän- Till hugkomst af en
gen i Norrköping den gammal Vän och Sex-
21 Junii 1792. tonårig Sjukgäst.

J. H. Lidén.
Den 29 juni detta år hade Rödmässen besök
af Carl Christoffer Gjörwell med familj. Den
pastorale bibliotekarien och samlaren skrif-
ver:

Naturam decet et rimari et admirari
(Naturen bör man både plöja och beundra).
Medan hans hustru, Brita Eleonore, född
Müllern, utbrister:

Et lyckligt Lif jag lefvat har
Ibland de Bäste utaf Vänner.
Men ack! det var blott några dar,
Jag måste bort, min sorg är qvar
Och all den saknad hjertat känner.

Gjörwells ena dotter, Gustave Eleonore var
som nämnts, gifv i Norrköping. Hennes man,
handlanden Joh. Nicol. Lindahl var en vittert
intresserad och beläst man — hans och hans
hustrus stora och vackra bibliotek testamen-
terades till Norrköpings Läroverk. När nu
Gjörwells gästade dem i Norrköping, följdes
de alla åt ut till Rödmässen. Lindahl skrif-
ver i boken, dels ett citat från filosofen i
Sans-Souci:

La Santé des amis, l'aisance et l'amour
Sont les uniques Biens du terrestre Séjour
dels följande:

Puissé-je loin du monde, du vice et des orages
aimer faire le bien, seul bonheur des vrais sages,
Et libre, exempt d'erreurs, et du monde oublié
Cultiver les beaux-arts, le champ et l'amitié.

Hans hustru har dels ett citat från den
tyske skalden Jacobi, dels dessa rader:

Consacrer dans l'obscurité
Ses loisirs à l'Etude, à l'amitié sa vie,
Voici des jours dignes d'envie:
Etre chéri vaut mieux qu'être vanté.

Ett litet täckt och
lustigt minne har
målaren Pehr Hör-
berg kvarlämnat i
boken. Det är en
målning i sepia, där
Hörberg själf ses
sittande utanför en
koja under ett träd;
på afstånd ses ett
slott dit en gala-
vagn med fyrspann
är på väg. Emel-
lan kojans och slot-
tet ses en bevingad
gestalt med ymnig-
hetshorn, stående
på ett klot (en bild
af lyckan ?) och
under har Hörberg
bl. a. skrifvit föl-
jande naivt olymp-
liga rim:

Den som kan sin
Lycka styra
Wara stadig om hon
yra,

Den har mer än Lyckans lott
Ar säll i koian och i slott

samt undertecknat: Pehr Hörberg, målare och
gårdbrukare.

Uppsala-professorn Sam. Liljeblad besökte
Rödmässen den 22 dec. 1799. Utom sitt
namn har han skrifvit:

Den lefver bäst, som gagnar mäst
en sentens, som, i sin utilitarism, synes lämp-
lig såsom kommande från den borgströmian-
ske professorn i praktisk ekonomi.

Den kända släkten Afzelius är i boken re-
presenterad genom Lars Peter Afzelius, teo-
logie doktor och kyrkoherde i Alingsås, far
till den i vår litteraturhistoria bekante "Afze".
Han riktar år 1805 den 15 sept. följande ord
till Rödmässens ägare:

Ljuf är ålderdomen för den Man
Hvilkens lefnad är i nytton liden;
Sjukdom, åldrens börd icke kan
Röfva minnet af hans dygd i tiden.

Ädle Man! jag också vittne var
Till din gästfrihet och dina dygder:
O! behåll min hela agtning qvar,
När jag tacksam lämnar dessa bygder!

Till våra litterära namn hör äfven släkt-
namnet Dahlgren — genom Ivenne, ej be-
släktade bärare. Stockholmskommis-
stern och skalden Carl Fredrik Dahlgren, författa-
ren till Mollbergs epistlar etc., var ju öst-
göte till börd. Hans far, Sven Dahlgren,
som var förvaltare vid Stens bruk i Öster-
götland, förekommer ock i boken. Han
skrifver, med försök till stensstil:

Här
Finnes Naturen underhjelp
af
Idoghet och Kunskap.
Mycket för ögat.
Mera för nyttan.
Värdigt till eftersyn.

En annan litterär östgöte är Johan Tranér.
Den senare som Anakreonolkare, Homeros-
översättare och skald så bekante Tranér,
som år 1825 återbördades från sin Uppsala-
professur till födelseprovinnsen såsom kyrko-
herde i Söderköping, aflade vid ett besök i
hemorten äfven en visit på Rödmässen. Han
skrifver, den 16 sept. 1802:

Skänk jordens odling dina stunder
Medborgare! — och om du kan
Sök följa denna ärans Man,
Som, lik en annan Brautanunder,
Af Nubien skapt Tessaliens Lunder
Och fortsatt det som han ej hann
I ett klimat, så skrint som Nordens,

På Snillen och på bördig mark,
Kom, se likväl i denna park,
Hur Snillet's odling säms med jordens.

Bland andra mera kända personer, hvilkas
namn möta oss i boken, kunna nämnas: Sa-
muel Alf, den bekante Linköpingsdompros-
ten, en halvbror till J. H. Lidén, den berömde
Norrköpingsläkaren, författaren till "Sven-
ska lafvarnes färghistoria", Förste Lifmedi-
kus Joh. P. Westring, som för sina förtjän-
ster adlades år 1822 — han var på visst sätt
en frände till Kuhlman, såsom gifv med As-
sessor Braads dotter; samt Gideon Herman
De Rogier. De R. som var född i Vadstena
1738 blef medicine doktor och filosofie ma-
gister, men mottog ingen tjänst utan lefde
som privatman, ägnande sig åt vetenskap,
litteratur och musik. Han flyttade till Norr-
köping till Kuhlmanska hemmet och bebodde,
efter J. H. Lidéns död, samma rum som
denne; han dog 1814. Den 20 juli 1795 skrif-
ver han i Rödmässens bok:

Bello è il goder della Campagna i Beni (Ljufft är
landlifvets behag).

samt därunder följande vers till Kuhlman:
Lef länge, heders Vän i dessa ljufva Parker
Och njut det lugn din Dygd, din idoghet
tillhör,

Du mera lycklig är än Prinsar och Monarker,
Ty smicker, list och flärd ditt rena bröst ej rör.

Här finnas vidare namn på personer, tillhö-
rande släkterna Kuhlman — äfven den tyska
adliga grenen däraf — Sehlberg, Brand etc.
samt på mera bemärkta personer inom Norr-
köping och trakten däromkring, såsom pros-
ten A. Grönberger i St. Olai församling; rek-
torn vid Norrköpings storskola Petrus
Holmberger, landskamreraren John Herzman,
häradshöfving P. A. Blidberg; lagman G. v.
Röök; ägaren till Allonö, G. A. v. Yhlen m. fl.
m. fl. Äfven några resande utlänningar hit-
tade väg till det gästfria hemmet. Dock —
det kan ej vara meningen att räkna upp alla
namnen i den lilla boken, som för öfrigt förul
behandlats i tryck: i Norrköpings Tidningar
för år 1879 af den intresserade Norrköpings-
forskaren, numera framlidne med. doktor P.
W. Bergsten. Det vi redan läst har varit till-
räckligt att ge oss ett starkt intryck af lifvet i
flydda dagar, att ge oss en inblick i en gån-
gen familjs lif, i en umgängeskrets från den
borgerliga rokokon.

Det heter ju med rätta, att all gången tid är till
hälften poesi — kanske beroende därpå, att min-
net och afståndet alltid förskönar; vi se

endast de vackra och
lyckliga sidorna hos
det förflutna och
bortse från de andra.
Och i sanning, hvem
kan tänka på andra
än ljusa och leende
ting, när man vänder
bladen i en sådan här
gammal bok. Från
den sirliga och ofta
naivt barnliga stilen
slår en till mötes en
doff af lavendel, och
man hör toner, så
spröda och klingan-
de, som komme de
från en gammal spi-
nett. Man ser fram-
för sig gamla sirat-
liga damer och her-
rar i stelt och artigt
samspråk, och man
känner sig glad öfver
att för en stund ha
fått vara gäst i den
gamle vittre patrici-
erns hem, dit äfven
muserna hittade vä-
gen — fjärran bullret
på den rödmålade
gården där uppe
bland Kolmårdsber-
gen.

Den som kan sin Lycka styra,
Wara stadig om hon yra,
Den har mer än Lyckans lott,
Ar säll i koian och i slott.

*Styftbarnet änder mitt föfje och mig ännu wistande gör; Ja äfven
med sin idoghet kan förwändert drömmar görde, uerwift äfven
en ougting öfverhand, de sannerst förändret af sin fröjd bragaft
out. Sin föfje gifwa wärfjures/ de föstfättning af pedat !!!
Rödmässen den 12 Junij 1792.
Pehr Hörberg.
målare och gårdbrukare.*

Målning i sepia af Pehr Hörberg. I Rödmässens stambok.

IDUNS KOKBOK är den bästa kokbok för det
svenska hemmet. - - -
AF
ELISABETH OSTMAN. 5:te upplagan nu utkommen.
Pris Kr. 5: 50 inb. - - -

Mattor, Gardiner, Möbeltyger, Dräkttyger.
Konstnärligt verkningfulla mönster och färgsättningar. Prover sändas
till påseende. Angiv noga vad som önskas
Henstfliten, G:la Håskolon, Göteborg.

Mer än kärlek... Skiss af Algot Ruhe.

I VESTIBULEN TILL RESTAURANT ROSENBAD. Från matsalen ljuder musik, mild och munter. Vid speglarna stå damer och kasta en sista pröfvande blick på kjol och hår, innan de som herrarnas släptåg gör sitt inträde i den hvita matsalen. Dörrarna åt gatan öppnas gång på gång för nya middagsgäster.

Agga sitter i soffan under Goodwins kamerabilder och betraktar genom stånglorgnetten folk som går förbi, likgiltigt mötande deras rätt närgångna blickar. Hon är en liten smula för bjudningselegant för lokalens kraf, i en stil som verkar något utländsk. Då och då ser hon långt genom dörrarnas glas, i förväntan. Han dröjer. Hon låter sina öfverdådigt ringprydda fingrar en stund följa musiken, spelande mot soffan. Hon börjar bli otålig.

Gustaf sitter i Beredningsutskottet. Förhandlingarna är slut, men man har ännu en hel del att tala om på stående fot, medan man samlar sina papper, och i tamburen, på trappan ned, öfver Riksbron. Han har svårt att slita sig loss från dom andra riksdagstisslarna.

Äntligen har han hunnit fram, slår upp dörrarna häfligt, står framför henne med pälsen öppen, lyfter hatten som åkt en smula på nacken. Hon reser sig. De skaka hand, utan ett ord. Han går bakom väggen för att afbörda sig öfverplaggen. Hofmästaren intar sin plats vid dörrposten, beredd att föra paret till den innersta alkoven, där ett bastant smörgåsbord står framdukadt.

— Jag är verkligen hungrig... Du får ursäkta det dröjde, men det hade jag ju förberedt på... Låt mig få en Reymersholms och en pilsner. Du nöjer dig kanske med en liten bägare?

Agga nickar. Hon är spenslig som en vinthund. Att få tag i färgen på hennes ögon faller sig inte så lätt. Hon har en underligt maskerad blick, men är i öfrigt ganska beaktansvärd. I armföringen något amerikanskt.

— Jag blef nästan öfverraskad, när du ringde i morse — säger Gustaf och granskar sillassietten. — Att du reser så långt, just denna tid på året? Nåja, Stockholm drar. Fast jag för min del inte får mycket godt af hvad det har att bjuda. Riksdagen... du gör dig ingen föreställning... i partigruppen har eviga kväll, om vi inte har något annat för oss.

— Det låter som du vore hes.

— Hes är jag inte, jag talar bara lågt, för att spara rösten. Det gör jag efter Lars Hansson.

— Den riksdagsmannen känner jag inte.

— Han sitter inte i kammaren, vet jag. Han spelar teater och är på tiljan hvarje kväll, bokstafligen. Du måste se'n.

— Jag kom verkligen för att träffa dig.

— Väl inte uteslutande?

— Förväntar det dig? Då det aldrig kom bref.

— Så har man väl riks, om det är något på färde. Det vet du, efter nio är det lättare att komma fram och kostar bara hälften.

Han låter gaffeln pröfvande genomsnoka en skål med barnsliga hummerklor i majonäs. Agga börjar se djupsinnig ut, åtminstone fundersam. Hon inleder en förberedande offensiv:

— Gustaf...

Fortfarande gnagd af aptiten letar han fram små hummerbitar bland salladsbladen och gör profstick i den döljande majonäsen efter fler.

— Gustaf, hvarför låter du mig skriva... Tänk, nio bref har du fått utan att ge mig ett enda svar.

— Ska vi räkna så noga? Det är omöjligt, för resten, det du säger. Jag har svarat åtminstone på det sista.

— Du tror bara så, Gustaf.

— Ja, kanske. Ser du, jag tänker så starkt på dig, när jag får bref, så det känns länge efter som om jag skrivit, fast jag kanske bara inbillar mig att jag gjort det. Jag har så förfärligt mycket att skriva, att jag bokstafligen uppfylles af tacksamhet mot dem jag kan våga försumma. Under förutsättning att de förlåter mig förstås. Du måste förlåta mig.

— Visst vill jag... Men det är så osäkert, alltsamman.

Han sneglar med sin förledande blick på Reymersholmen, liksom ville han locka den att nalkas hans läppar af sig själf. Men innan det ögonblicket kommer, måste hon ha bragt saken på tal, annars börjar han prata politik och bli treflig och otillgänglig för spörsmål af allvarligt slag, tråkiga ämnen han kallar.

— Gustaf, vore det inte mycket bättre, om du hade mig hos dig? Hvarför ska vi lefva borta från hvarandra?

— Hur kan du tycka att vi gör det? Riksdag är det ju inte året om, inte.

— Nej men ovissheten — den varar från nyår till jul. Å, Gustaf, låt oss göra slag i saken. Hvarför gifter vi oss inte?

Just då lyftes nubben på odarrande hand. Han tar den långsamt och tänker: Helt utan behag kan man inte påstå att lifvet är! Han ger henne en mild, lite färsprängd blick:

— Lilla Agga — just detta kallar jag för det ovissa. Vi vet ju hur vi har det — hvem vet hur det skulle bli?

— Denna halffhet pinar mig. När man älskar hvarandra, och det gör vi...

Han smeker henne, i skydd af duken, uppriktigt bekräftande.

— Vi älskar hvarandra, vi förstår hvarandra som ingen, vi två. Och ändå spjärnar du emot. Att du trifs med det här...

— Hvem har sagt att jag trifs? Jag trifs visst inte, om det är det du tror. Men det finns fall, då man får nöja sig med som det är. Det gäller oss bägge två. Kanske mig inte minst. Nog ville jag gärna ha en hustru, och helst en som dig, jag menar, allra helst just dig och ingen annan.

— Två fria människor...

Manuskript och bref

af redaktionell natur torde alltid adresseras till Redaktionen af Idun, ej till någon särskild medlem af densamma.

— A, du säger fria!
— Är jag inte fri? Har du inte gjort dig fri?

— Hvem fick mig till det?

— Jag pressade dig inte.

— Men du led, det kunde jag inte undgå att märka. Då jag inte ville, inte kunde släppa dig, så gjorde jag slut.

— För din egen skull också, ditt arbete, din karaktär. Om du fortsatt, hade du ofelbart gått under, Gustaf, du hade blifvit en dålig människa.

— Gå under, det är kanske något för starkt, det låter så pompöst. Gå under ligger inte för mig. Men ta skada, det kan man, äfven om man håller sig uppe. Och det skall rätt mycket till för att man blir en dålig människa, när man har en ställning som jag. Åtminstone dålig, så att det märks. Jag har tagit skada, det kan jag medge, men jag har också räddat hvad jag kunde. Det räcker för mina behof. Nöj dig med det — hvad som finns kvar. Nöj dig med, att jag visar dig min kärlek när tillfälle bjuds. Och det gör jag, grundligt. Nöj dig med att ha en älskare, nog stadig i benen att bära också dig helbregda öfver skvallret.

— Inte bryr jag mig om skvaller, när det rör sig om oss båda. Ack du, det njuter jag af. Det visar ju att vi hör ihop. När folk gör miner öfver att vi inte är förenade på det sätt de begär, då tar jag det som ett erkännande af att vi, trots allt, att vi är ett. Men om man hör ihop, då skall man också gifta sig och inte råkas bara på bestämda tider och när tillfälle bjuds. Man skall ha hvarandra till hands, kort och godt, annars kommer man inte till sin fulla rätt gent emot den andre, man får inte tillfälle utnyttja hvad man sitter inne med, annars lider harmonien.

— Harmonien! Hur många människor, tror du, har råd att hålla sitt lif i harmoni? Inte jag, därtill är jag för upptagen.

— Du sträfvar därefter.

— Ja, fram till gränsen. Då säger det stopp. När man nått så långt man kan, får man se att finna sig tillrätta, så godt man kan. Och den förmågan har jag.

— Å ja, men det sker på min bekostnad. Förlåt, jag gör mig påmint, att jag liksom kommer slickande med räkningen, medan man ännu är midt uppe i middagen. Du erkänner att jag behöfs för att du skall vara i jämvikt, för att dina vågskålar ska stå jämnt. Låt vara jag behöfs, att det kanske är tack vare mig som vågskålarna stå jämnt — men det beror på att jag gör mig lätt som ett milligram. Finge jag lägga in i vårt förhållande hela tyngden af min person, då, min kära Gustaf, skulle du nog också bli tvungen öka på din egen med ett par kilo för att det skulle väga lika.

Han genmäler endast, frånvarande och kort:

— Du får ta mig sådan jag är, och hålla till godo.

— Begrep jag någon mening med den försakelse du ålägger mig, då skulle jag inte klaga. Insåg jag hvarför jag skall tvinga mig att stanna utanför och göra mig lifen, då skulle jag undergifvet finna mig. Jag tillhör inte den sortens kvinnor som inte kan andas om de inte får göra sig gällande, men om jag inte får göra det, vill jag veta hvarför. Och uppriktigt sagt, jag fattar inte

Pröva **Tuppens Zephyr**
och Ni köper ingen annan.

Kungl. Hofjuvelerare

K. ANDERSON

Diamanter

Praktikatalog gratis och franco.

Stockholm och Göteborg.

En gammal man till Lifvet.

hvarför du går blott halfva vägen, och skiljer dig från en, utan att förena dig med den andra.

— Tänk på den tredje, då har du svaret.

Agga låter gaffeln falla och stirrar med skrämnel i blicken mot lejonet på Riksbanken, som om det varit lefvande. Han hade bekänt hvad hon med våld tegat med inför sig själf. Det fanns en tredje. Gustaf fortsatte, lugn som gällde det ett inlägg i Beredningsutskottet:

— Du beskyller mig ibland, i mörka stunder för att inte kunna älska. Du tar fel, jag älskar henne — jag älskar henne till och med högre än mitt arbete. Henne skulle jag kunna offra min tid, om det förunnades mig — hvad jag äger, om det behöfdes — hvad jag vill, min sträfvan, min ställning, om det vore till någon nytta. Detta är dagens sanning, och det är hvad jag kallar kärlek... Du har väl ingenting emot att ta lite Beaune till steken? Vill lilla fröken då ge oss en Beaune!... Ja, alltså, att jag gick ifrån hennes mor, det ska jag nog kunna försvara. Hon ser ju själf, hurudan modern är, i mån som hon växer upp skall hon lära sig förstå. Men hvad hon aldrig skulle förlåta, den lilla, det vore, om jag kom ansligande med en ny trolofvad!

Agga rycker till, kväfver sin kvidan, hon äter knäckebröd för att svälja ner gråten, fast man sitter i den innersta alkoven:

— Ack Gustaf, så du talar... Ditt språk gör mig helt utom mig. Hvarför kallar du det kärlek, som i grunden bara är en plikt?

"JAG KÄNNER DET, NU ÄR MITT LIF I

NEDAN,

det tynar bort som dagens sista ljus och dödens andes kyla fläktar redan igenom rummen i mitt öde hus.

Hvar äro vännerna från vårstormstiden, gå äfven de en nedåtväg som jag mot tystnaden i tysta grafvars iden och utan hopp om någon morgondag? Det starka lifvets bullersamma fester, hvad ha de lämnat kvar åt mig och dem? Se, värden slänger några bordets rester åt vägens vandrare, som, utan hem, har dröjt sig kvar, där bröllopsfacklan glimmar

— så kastar lifvet några minnets ben åt oss att gnaga på i tysta timmar och leka med vid aftonbrasans sken! Nej, ingen bitterhet och ingen klagan, den tid, som var, var ljus men är förbi. Jag är det ax, som tröskats under slagan, ett enda ax med alltför litet i, jag är den droppe, som i hafvets vatten blir tusendelen utaf ingenting, jag är en ton, en sång, ett sus i natten, en liten punkt i evighetens ring. Farväl, du lif, men ännu i det sista ditt starka hjärtas heta slag jag hör — än i den stund, då mina blickar brista, skall jag se solens ljus — därutanför."

HENRIK FORSBERG.

— Sää, lilla Agga, var lugn. Så sällan som du hör mig tala sanning, gör det godt när den kommer. Å, jag menar, sanningen rent ut, fritt från puder och kulör. Helst vill du slippa, jag vet det. Men mig bekommer det väl. Är inte plikten något vida mer än kärlek?

Hon smyger sin hand öfver i hans, såsom den gör som drunknar i den mörka ensamhetens sjö — inte för att söka stöd, blott för att känna något lefvande:

— Tala gärna sanning, min Gustaf — hviskar hon. — Den upplyser mig, din sanning. Den ger mig klarhet både öfver mig själf och dig. Den är lärorik och sträng... men sanningen har ett annat drag, som gör att jag försonar mig med den: jag glömmen den så fort. Den dunstar bort igen, så del blir som om den inte funnits. Den välsignelsen för kärleken med sig, den sanna kärleken, min kärlek: för den glömmen jag allt, och inget annat blir sanning eller plikt, utom den allena.

Han får plötsligt brådt med betalningen och ber hofmästaren snabbt säga till om en bil. Då Agga frågar, om han inte skall dricka kaffe, svarar han:

— Det kan vi göra på ditt rum, min älskade. Där pratar vi friare än här. Där är vi för oss själfva.

Hon går i bilen. Han mumlar till chauffören: Hotell Excelsior!

Kvinnoporträtt till dagskrönikan.

Fröken Gerda Cederblom, amanuens sedan många år vid Nordiska Museet, fyllde den 14 april 50 år. Bland de många uppdrag af olika art, som fallit på fröken C:s loft under hennes mångåriga, nitiska och trogna arbete inom Nordiska Museet må nämnas ordnandet af dess leksaksafdelning som blifvit så populär, och som fröken C. alljämt förestår, uppsikten öfver den omfattande, rikhaltiga samlingen allmogedrakter och samlingen af linnedamast. Fröken Cederbloms specialist är jämförande etnografi, och dels genom studier, dels genom upprepade resor i de flesta europeiska länder har hon förvärfvat synnerligen gedigna kunskaper i sitt fack, hvilka bl. a. kommit till synes i ett tråget medarbetarskap i Fataburen, Nordiska Museets tidskrift. Fröken C. är äfven en uppskattad populär föreläsare och har i denna egenskap användts såväl af Föreläsningssällskapet som af Borgarskolan och Folkbildningsförbundet. Som kamrat är hon utomordentligt högt värderad för sina gedigna personliga egenskaper. Godhet och hjälpsamhet utmärka Gerda Cederblom i lika hög grad som mångsidig bildning och brinnande intresse för det arbete, som hon ger sina bästa krafter.

Alla, som på "Miss Almas" tid gått i Nisbethska flickskolan i Kalmar igenkänna säkerligen de bekanta dragen på bilden här ofvan. Och många äro de, som under hennes skickliga ledning fått lustvandra på kunskapens väg under den långa tid af 37 år, som hon var fästad vid skolan som en af dess bärande krafter.

Yngst af fem syskon, föddes Alma Nisbeth i Kalmar d. 8 april 1847. Föräldrarna voro tullstriktchefen m. m. Fr. Nisbeth och hans maka, född Bratt af Höglunda. Efter föregående privatstudier afslutades hennes utbildning i högsta klassen i mamsell Fryxells flickpension å Rostad hvars lokaler nu användas af Kalmar folkskollärarinneseminarium, hvarefter hon vid mycket unga år blef lärarinna vid den af system Fredgunda uppräffade flickskolan, där hon kvarstod, sedan den öfvertogs af system Georgina och utbildats till "Elementarskola för flickor". Hon afgick samtidigt med systemen, år 1902, då staden öfvertog skolan.

Såsom lärarinna var hon sällsynt skicklig och

Gerda Cederblom.

Alma Nisbeth.

Elisabeth Anrep Nordin.

Rakel Sjöqvist.

hon på påskdagen, d. 8 april, fyllde 70 år, förenade sig alla vänner och forna elever i ett varmt tack för allt, hvad hon gifvit af sin rika personlighet under gångna år och i en innerlig välönskan för kommande dagar.

EN TACKSAM ELEV.

En banbryterska af mindre vanligt slag, fru Elisabeh Anrep Nordin, har den 21 april fullbordat sitt halfva sekel. Fru Anrep Nordin är välkänd för Iduns läsare genom föregående skildringar och som stipendiat i Iduns kvinnliga akademi 1915. Hennes storslagna skapelse. Drottning Sofias stiftelse i Vänersborg, där blinda, döfstumma och blinda sinnesslöa utbildas, hör till dessa verk, som vi alla kunna vara stolta öfver — då vi tänka på att de utförts af en svensk kvinna. Heder åt Elisabeh Anrep Nordin och ett långt lif som ljusbärska för dem som sitta i mörker och dödens skugga.

En af våra yngre kvinnliga läkare, doktor Rakel Sjöqvist, har helt plötsligt den 28 mars 1917 genom en häftig lunginflammation ryckts bort från en lofvande verksamhet vid endast 36 års ålder. Gedigna kunskaper, samt en synnerligen god utbildning, förvärfvad under flerårig sjukhustjänstgöring före och efter licentiatexamen, som hon aflade 1913, gjorde henne väl rustad att börja den enskilde praktikers ansvarsfulla arbete. Sedan ett år hade dr. Sjöqvist tjänstgjort som underläkare vid Södra Barnbördshuset i Stockholm. Säkerligen skulle hon med sin praktiska begåfning, sitt hurtiga och vänliga sätt och sitt förtroendeingivande yttre gått en vidsträckt och välsignelsebringande verksamhet till mötes. För Rakel Sjöqvists föräldrar och syskon är hennes förtidiga bortgång en oersätlig förlust. Hennes kamrater och vänner skola sent glömma den trofasta redbarhet, den kvinnliga mjukhet och den oförbrännliga humor, som utgjorde grunddragen i Rakel Sjöqvists personlighet.

införde tidigt metoder t. ex. i språkundervisningen, hvilka först långt senare blefvo allmänt erkända. Sent — nej, aldrig, glömmen man hennes lektioner i engelska eller geografi. Hon kunde fängsla inresset som få och hade att ge en rikedom af intryck som hon samlat på vidsträcktastudieresor i England, Tyskland, Frankrike, Italien m. fl. länder.

Fem år före sin afgang från skolan, således 1897, stiftade hon efter en genomgången, djupt ingripande andlig kris en afdelning af K. F. U. K. i Kalmar, hvars afhållna ledare hon ännu är. Då

Carola Eneroth 50 år.

NÄR EN PERSON NÄR DE 50 ÅREN, LIGGER det nära till hands att man ser tillbaka, värdesätter, avslutar och sammanfattar den personens lifsgärning. När det gäller Carola Eneroth förefaller detta helt meningslöst. Hon har visserligen nått de 50, men förunderligt nog beteckna de för henne blott middagssolståndet. Ännu är liksom ej tid att se tillbaka, ännu är hon fylld af spänstig kraft och arbetsglädje, ännu är hon "i växande", mottagande och gifvande... Man vill hellre se fram mot nya rika år för henne!

Dock fordrar tacksamheten att man ett ögonblick dröjer vid allt som hon redan har verkat på det arbetsområde, som blef hennes eller — man skulle snarare vilja säga — det arbetsområde till hvilket hon föddes: det pedagogiska.

Carola Eneroth är född i Göteborg den 13 april 1867. Hennes far, grosshandlare och fabriksägare, tillhörde samma gamla släkt som den kände folkpedagogen Olof Eneroth. Modern som på fädernet var af tysk extraktion, tillhörde på mödernet den Lefflerska släkten. Enligt gammal familjetradition erhöi den lilla Carola redan från början en synnerligen omsorgsfull och vårdad uppfostran, ej minst i det gammaldags nobla och gedigna hemmet. Hennes skolgång begynte i Göteborg, men fortsattes i Ahlinska skolan i Stockholm. 1890 utexaminerades hon från Kgl. Högre lärarinneseminariet. Redan vid sin afgang från Seminariet ansågs hon af sina lärare såsom synnerligen lämpad för föreståndarinnekallet. 1890—97 var hon anställd såsom lärarinna vid Majornas Elementarläroverk för flickor i Göteborg. Samma år kom hon såsom lärarinna till Samskolan i Uppsala, men redan året därpå valdes hon till läroverkets föreståndarinna.

Bakom dessa torra fakta gömmer sig ett mångsidigt och intensivt arbete i skolans tjänst. Med sin eminenta begåfning, sin energi och sina gedigna kunskaper har Carola Eneroth varit synnerligen lämplig på den plats som nu är hennes, som föreståndarinna för en af landets största privatskolor.

Den som haft nöjet att samarbeta med Carola Eneroth eller under hennes ledning, märker snart att hon har en egenskap, som ej nog kan värderas hos en skolföreståndarinna: jag tänker på hennes förmåga att uppskatta andras arbete, att låta olika begåfningar och karaktärer komma till sin rätt, med få ord hennes förmåga att lämna rörelsefrihet åt arbetet inom skolan, till båtad säkerligen

Carola Eneroth.

Den talangfulle grafiske konstnären Gabriel Burmeister har f. n. en retrospektiv utställning i Gummesons konstsalong vid Strandvägen. Den här meddelade reproduktionen, "Sommaren", litografi, är ur en serie Årstiderna och tillhör utställningens mera representativa alster.

för både lärare, elever och arbetsmetoder. Carola Eneroths blick för de pedagogiska krafven har också gifvit henne intresse för alla grenar af undervisningen; så har småskolan såväl som teckningsundervisningen m. fl. andra arbetsgrenar inom skolan af henne omfattats med synnerligen omvårdnad, fastän språkundervisningen ju annars ligger henne närmast.

Trots den stora arbetsbörda fröken Eneroth har att bära som samskolans föreståndarinna och lärarinna vid skolan, har hon dock förstått att skaffa sig tid till självstudier, resor och litterär verksamhet. Med en sällsynt själslig spänstighet och med uppoffring af ro och hvila har Carola Eneroth år efter år på sina ferier studerat utomlands under längre resor och vistelser i främmande länder. Jag kan ej här uppräknat alla hennes resor; vare det nog sagdt att de började redan i barndomen och att hon flerfaldiga gånger besökt Tyskland, Österrike och Frankrike, 1908 Holland, Belgien och England, 1911, 1912 och 1913 äfven Ryssland. Besöken i Ryssland gäfvo henne lust att lära ryska, i hvilket svåra språk hon numera själf undervisar i samskolan. Ja, under detta år har hon till och med biträdt professor J. A. Lundell vid utgifvandet af en lärobok i ryska språket.

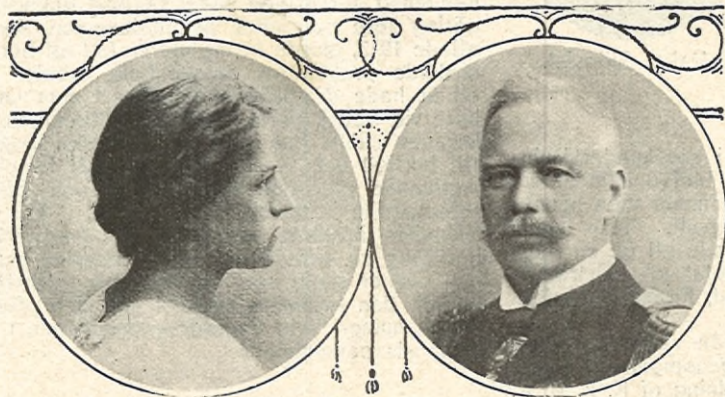
Vid en samskola är föreståndarinnans person af om möjligt större betydelse för ungdomen än annars. Carola Eneroth har i sitt förfinade väsen, i sitt värdiga men på samma gång goda och älskvärda sätt att vara, något som inger vördnad, något som omedvetet fordrar takt och hänsyn af ungdomen. Om man härtill lägger hennes exempel af sträng samvetsgrannhet och omutlig pliktuppfyllelse är det lätt att inse hennes inflytande öfver ungdomen.

I dessa dagar stämma många varma tankar, många tacksamma hägkomster möte kring Carola Eneroths 50-års-högtid. De komma från lärare och lärarinnor, från lärjungar, från kamrater och vänner. Och icke minst komma de från föräldrarna till all denna ungdom, för hvilken hennes personlighet står som ett mönster att se upp till och efterlikna i hennes starka, sunda mänsklighet.

Låtom oss därför önska henne hälsa och krafter så att det förunnas henne att fortsätta sitt välsignelsebringande fast krävande arbete för vårt lands ungdom i ännu många, många år!

S. B.

Två societetsbröllop.

Friherrinnan Gunhild Hermelin, f. Tamm, och kommandörkapit. frih. A. A. Hermelin.

Fru Lola Ugglå, f. Höglund, och löjtnant Axel G:son Ugglå.

Det lysande landet.

Idun

Skildringar från Ceylon
af Fia Öhman.

II. Intryck från

EN TIMMES JÄRNVÄGSRESA FRÅN COLOMBO ligger den lilla pittoreska staden Negombo. Redan under holländarnes tid anlades kanaler mellan Colombo och Negombo, och ännu i dag hafva dessa en liflig trafik med ångslupar, last- och roddbåtar. Numera finnes naturligtvis järnväg mellan de båda platserna: den går genom idel natursköna terränger, och då man kommit in i skogen, ses hafvet alljämt som en mörkblå strimma. Men denna järnvägsresa kan dock ej jämföras med kanalfärden — — — Midt i den djupa palmskogen glider båten fram. Man möter de pittoreska peddabåtarna, hvilkas ägare med en väldig åra kryssar fram sin ofta tungt lastade farkost. Denna är öfvertäckt med ett palm- eller halmtak, under hvilket familjerna dölja sig bland allehanda lastbalar.

Palmerna böja sina kronor öfver vattnet och mellan de fäta dungarne skymta hyddorna, framför hvilka infödingarne sitta lyckligt drömmande, nöjda med sin tillvaro. Hela familjer kommo ofta ner till stranden, då

Negombo.

var belägen utom staden, alldeles vid hafsstranden, i en rymlig bungalow, hvilken våra engelska vänner låtit uppföra för att kunna få njuta af de härliga hafsbadet.

Hvarje morgon väcktes vi af vågornas brus, skyndade då upp, och i simdräkt och badkappa gingo vi alla ner till hafsstranden, till hvilken det blott var 50 steg från vår bungalow. — Den tidiga marsmorgonen är hänförande. De graciösa kokospalmerna, som resa sig i den gulbruna sanden, luta sig öfver hafsytan, och de ljumma klarblå vågorna komma breda och kraftiga och taga oss med på sina kammar långt ut i den svalkande Indiska Oceanen.

Uppfriskade och stärkta intogo vi strax efter badet en lätt första frukost, hvilken serverades på den stora verandan. Utsikten härifrån är storartad. Man ser den täta kokoskogen, som ingenstädes trifves så bra som vid den sandiga stranden, sträcka sig utmed hela kusten. Hafvet bjuder äfven på en intressant tafla, ty tusentals fiskare ses återkomma med sin fångst. Klockan 2

de sågo vår båt nalkas, och nyfiket, undrande betraktade de de hvita främlingarne. Men den lilla ångslupen ilade snabbt förbi, alltid åtföljd af palmbladens dallrande sus.

Sedan vi passerat under några höga, vackert böjda broar, anlände vi till den lilla fäcka staden Negombo.

Själftva staden är obetydlig, men dess läge är förtjusande. En arm af hafvet tränger in mellan landtungorna och bildar en lagun, vid hvars brädd staden är anlagd. Vår bostad

Öfre bilden: En åktur på motorcykel. Fröken Öhman gör en utflykt till kokosplantagen i Mirigama. Midtbilderna: 1. Kyrka i

hvarje natt fara de ut i sina egendomliga båtar, hvilka blott bestå af en urhållad trädstam, som de stående manövrera, endast klädda i en stor halmtak. Kvinnor och barn invänta på stranden med spänning de hemvändande, och då de anländt, hjälpa de till att räkna fångsten och fylla stora korgar därmed, för vidare befordran till Colombo och höglandet. Sedan näten utspänts till fork i den soliga sanden, draga fiskarne sig tillbaka till sina enkla kojor och invänta där nästa nattliga arbetstimma.

Negombo. 2. En Jack-frukt. 3. Areca-palmer. Nedersta bilden: Kanal i Negombo med peddah-båtar.

Segelbåtarna här på Ceylon, äro liksom fiskarbåtarna gjorda af en urhålkad trädstam, men de förra bestå sig med en bräda, hvilken, medels två stöd, är uppsatt å båtens ena sida och utgör passagerarens och roregångarens sittplats — båtens reling blir då fotstödet. Som motvikt utgå från båtens andra sida två långa böjda stänger, hvilka förenas vid vattenytan med en bjälke. Båtens mast är af bambu och seglens färg är röd. Vi företogo ofta segelturer med dessa originella farkoster, och med svindlande fart bar det af ut till hafs. Legio af båtar voro alltid i rörelse. På afstånd tycktes de som väldiga spindlar, simmande

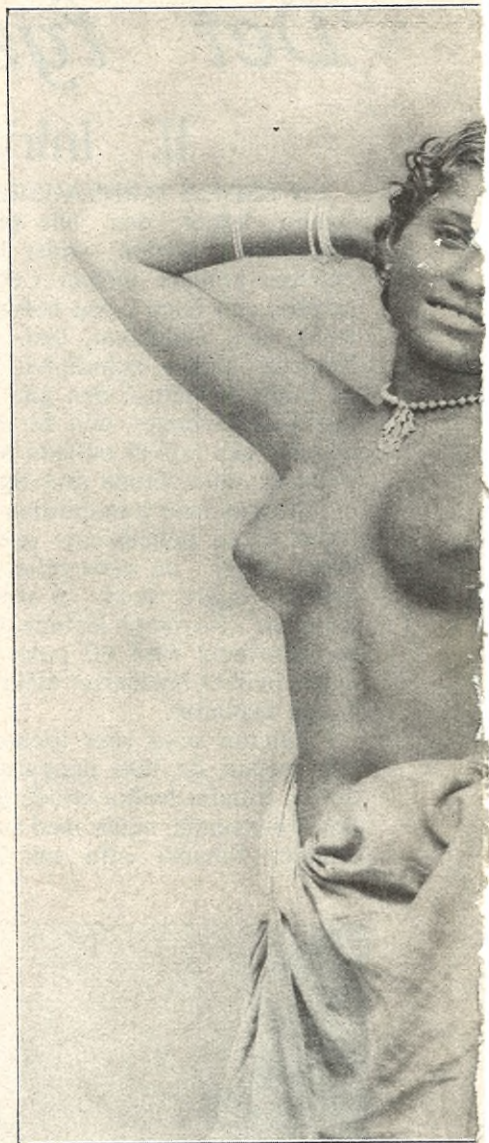
på vattenytan, men då de nalkades hvarandra, gåfvo sjömännen med vifningar och hojtande tillkänna hvilka de voro.

Hemfärden togo vi för det mesta genom Negombos lagun, hvilken i solnedgången bjöd på en särskild ögonfägnad. De guldglänsande palmerna, som kantade de grant färgade stränderna, återspeglade sig helt och hållet i det kristallklara vattnet. Trakten kring Negombo kan man med skäl kalla kokoslandet, ty här odlas och växer den underbara kokospalmen.

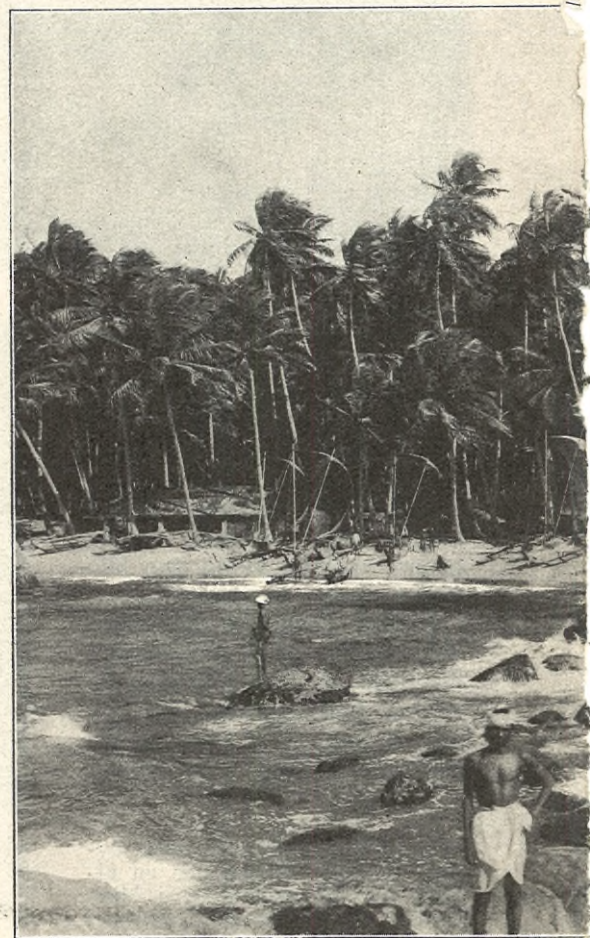
Vi blefvo inbjudna till att bese kokosplantaget Mirigama, och med motorcykel ilade vi fram på den mörkröda marken, i, som det tycktes oss, en ljuflig park. Stålliga bredbladiga palmer af olika slag böjde sig som ett hvalf öfver vägarne, och blommande slingerväxter klängde sig upp för de höga stammarne och föllo sedan ned i palmkronorna. Ibland stannade vi och betraktade de egendomliga hyddor som infödingarne bebo. Deras väggar och tak äro oftast blott sammanfogade af palmblad, och bohaget utgöres endast af sofmatior och några kokkär. Födan (ris) tillagas i rummets ena hörn, där eld uppgöres mellan några stenar. Eller, och förtäras de närande kokosnöterna, som växa frodiga invid hyddan. Eller lämna de bredbladiga bananträden af sitt sviktande öfverflöd.

Anlända till Mirigama fingo vi se och erfara huru kokospalmen från sin början odlas och användes.

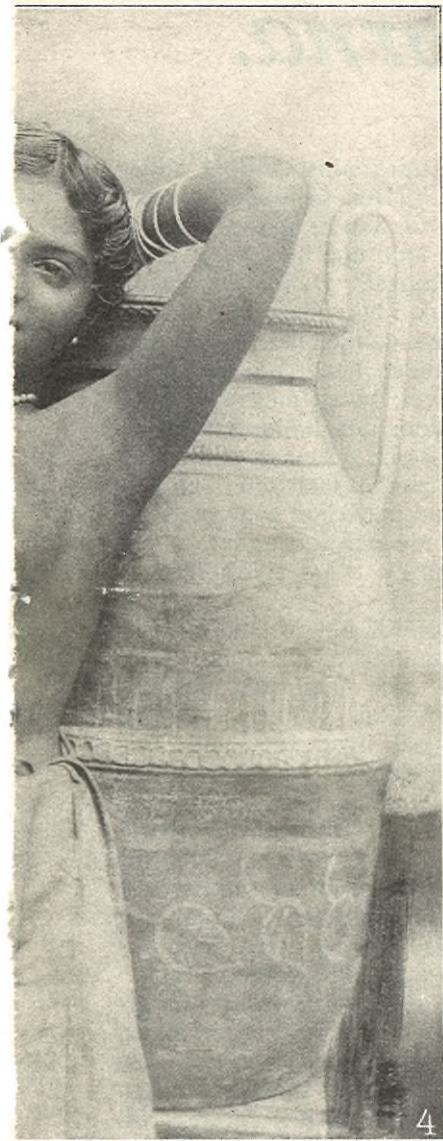
Kokospalmerna forplantas genom nöterna, som vanligtvis få gro i en plantskola. När plantorna i omkring tio månader hämtat sin näring ur nöterna, planteras de och växa utan egentlig omvårdnad allt högre och högre, tills trädet dör vid ungefär 80 år. Bladen falla dock så småningom af; stammen blir då alldeles kal, och blott kronan står löfrik. Efter sju år bär kokospalmen frukt, med hvilket den fortfar tills trädet dör af ålder. Intet af jordens alla träd är så användbart som kokospalmen, ty alla dess beståndsdelar komma till nytta. När nöterna äro färdiga, läggas de under 5—6 månader i stora cisterner fyllda med vatten, hvarefter det bruna hölje af fiber, som omger nöterna, lossnar. Detta arbetas sedan till rep, mattor, borstar, viskor, madrassfyllnad m. m. Af det hårda nötskalet tillverkas skedar, dryckeskär, skålar m. m. Själva nöten innehåller olja, som sedan nöten är skalad, pressas ur densamma. Oljan är infödingarnes älsklingsdryck. Poonac kallas den massa som återstår, sedan oljan pressats ur nöten; denna massa användes som foderkakor till kreatur och är mycket närande.

kes nöten innan den är mogen, innehåller den en liter af en klar vätska kallad kokosmjölk, som är infödingarnes älsklingsdryck. Poonac kallas den massa som återstår, sedan oljan pressats ur nöten; denna massa användes som foderkakor till kreatur och är mycket närande.

1. Toppen af kokospalmen. 2. Betelförsäljare. 3. Kokospalmen växer fram ur nöten. 4. En ung skönhet på Ceylon. 5. Strandparti vid Negombo

Palmstammarna utgöra ett präk-
tigt virke till fartyg och hustaken
bildas ofta af palmladen. Kommer
därtilf att kokospalmen växer utan
behof af annan omvårdnad, än den
naturen gifver, kan man med skäl
calla den ett välsignelserikt träd. In-
ödingarne kunna lifnära sig med

fyra nötter om dagen, hvilka de vanligtvis plocka ned från palmerna, som omge deras hyddor. Ett träd gifver ungefär 80 nötter om året.

Kokosnöterna äro en af Ceylons viktigaste exportartikel och ibland har däraf exporterats för 30 miljoner kr. om året.

Det var mycket intressant att se hur kokosnöterna skördades, och hur skaror af de mörkhyade nakna infödingarne buro stora korgar fulla med nötter till vafencisternerna. Sedermera förvandlas de genom otaliga processer till de olika förädlade varor, som redan nämnts, hvilka packas in i bleckburkar för att exporteras till världens alla delar.

Då vi en dag intogo vår lunch med dörrarne öppna utåt, hördes ett starkt brummande, och jag varseblef, då jag tittade ut, en väldig elefant tätt intill verandan, viffande med sin långa snabel. Han var kanske hungrig och kände att lunchen serverades, ty med fålmodighet väntade han tills vi gingo fram och delade med oss af vår måltid. Vi roade oss äfven med att låta elefanten utföra vissa konststycken; särskildt är han skicklig i att med snabeln fånga de minsta föremål. Ett tvåcent stycke t. ex. (mindre än en svensk ettöring), grep den tjocka snabelmunnen med en otrolig vighet, och placerade den på ryggen eller på hvilket annat svåråtkomligt ställe som föraren önskade. Elefanterna äro som kändt mycket starka lastdjur, och, särskildt i denna trakt, ser man dem bära tunga träd och andra bördor, som ej andra djur orka med. De vika snabeln omkring bördan och frakta den på så sätt eller på ryggen från plats till plats.

Ej så långt från Mirigama låg ett kanelplantage, hvilket vi äfven inbjudits till. Ägarens bungalowveranda skuggades af spalierer, på hvilka slingrade sig doftande och blommande klängväxter, och trädgården, som omgaf huset, ägde en sällsynt blomsterprakt. Kanelträden äro vanligtvis ej högre än en mindre björk, och bladens färg hafva en kall blågrön färgton. Här är det grenarne som skördas; de finaste afskäras, och deras yttre bark afskalas orh torkas i stora skjul, hvar efter hvarje bark lägges inuti en annan, ihopbuntas och inpackas för att exporteras.

Jackträdet växer äfven i denna trakt af Ceylon. Detta träd räknas infödingarne som ett af sina nyttigaste träd, näst kokospalmen. Till utseende är det kanske det klumpigaste träd som finnes, och dess frukt anses vara världens största frukt. Denna växer ej på de fina grenarne, utan den tjocka stammen är dess fäste. Frukten har ungefär samma form som melonen och kan blifva ända till en half meter lång och väga 5 kg. Ett träd kan på en gång bära ända till 100 frukter.

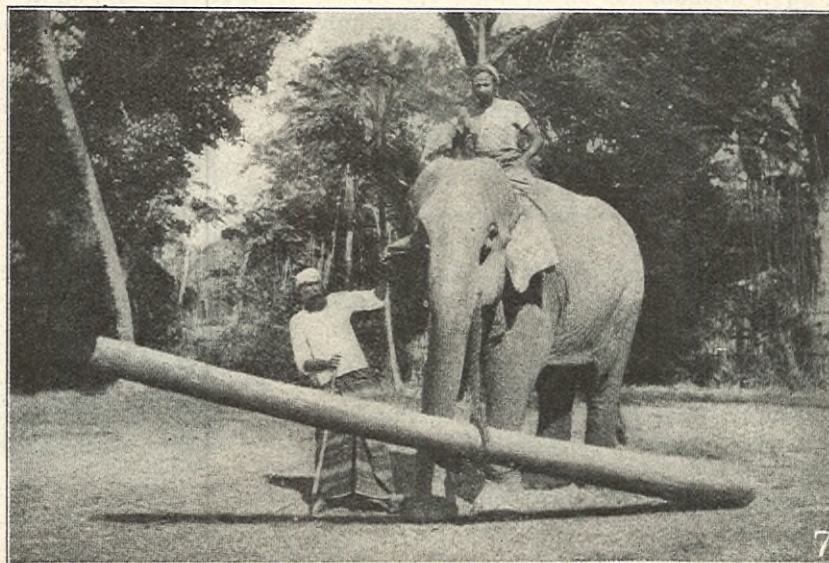
Arecapalmen förefaller, i synnerhet jämförd med Jackträdet särdeles smidig och elegant, hvarför den också fått namnet "Himmelens pil". De vackra bladen falla bort från stammen alltefter som den växer, och endast kronans blad återstå, där äfven frukten hänger i klasar. Frukten kärna utgör en viktig produkt för infödingarne, ty den använ-

med skog af kokospalmer. 6. Jack-trädet. 7. Elefanten som bärare. 8. Kanelbarken hopbuntas för export.

des till den, öfver hela Indien och Ceylon, så allmänna beteltuggningen, som färgar länder och tandkött, tunga och läppar röda, hvilket här anses som ett skönhetsstecken. Arecakärnan lindas in i betelbladen tillika med andra kryddor och blir, med uppblandning af saliven, ett af orientalernas största njutningsmedel.

Här i låglandet finnas ännu flera underbara frukt bärande träd, och de, äfvensom örter och blommor, bjuda på idel öfverraskningar, i synnerhet för en nordbo.

Vägen till de eviga stjärnorna.

[Novell af Henrik Ullman.

I.

NÄR ARNE ELFVEGARD VAR SJUTTON år, drömde han en natt, att han stod ensam på toppen af en svindlande hög klippa, som åt alla sidor stupade lodrätt ner i ett haf utan gränser. Han visste ej, hur han kommit dit, och lika litet förstod han, hur han skulle taga sig därifrån igen.

Hafvet, hvars vatten var underligt stål-blått och blankt, stelnadt och dödt som en polerad spegelyta, strimmades af en dansande sol, kall och död äfven den, som lade en bred spång från horisonten oändligt långt borta fram till foten af klippan. Allt föreföll honom så beklämande ödsligt, dödt och överkligt som det bara kan göra i en dröm.

Men så upptäckte han plötsligt midt i den gyllene solgatan en båt af egendomlig, främmande form. Den var helt och hållet svartmålad och liknade mest en ofantlig likkista; och med svällda segel gled den snabbt fram öfver den vindlösa hafsytan, rakt in i solen, tyckte han. — Ingen besättning syntes till ombord; men när han såg närmare efter, varseblef han i bakstammen en ensam, hvitklädd kvinna, som stod där hög och allvarsam och oafvänt höll blicken riktad upp mot honom. — Det var hans döda mor...

I detsamma försvann solen plötsligt under horisonten. En isande vind svepte omkring honom och det blef för ett ögonblick djupaste natt, i hvilken haf, båt och klippön försvunno. Men i nästa blixtrade åter miljoner stjärnor fram öfver hans hufvud; och när han hissande såg ned i det blanka vattnet, åter speglades miljoner stjärnor också därnere i djupet, så klart och tydligt, att han hade svårt att afgöra, hvilket som var haf och hvilket himmel.

Båten med sin tysta resenär såg han ej mera till; den var uppslukad af hafvet eller himmelen och spårlöst försvunnen. Arne kände sig öfvergifvet ensam, där han stod som den siste kvarlevande i en död värld, och började gråta af ångest. — Men då

FÖR FYRA ÅR SEDAN STIFTADES af den kände ifraren för ett sundt och hårdande friluftslif, dr. G. Stjernström, Stockholms Vandrareförening, hvilken sedan dess nått en glädjande utveckling. Årsdagen firas nu, den 15 april, med en vandring nedåt Sörmland. Medlemmarna samlas 10,20 vid Centralstationen, hvarefter man reser till Tullinge, går till

klang plötsligt ur djupet en underbar stämma emot honom; eller kom den kanske från stjärnorna? I hvarje fall måste den tillhöra hans döda mor, ty endast hon kunde äga en så mjuk, melodisk röst. Omsom jublande, ömsom tröstande, ömsom bedjande och lockande sjöng hon en underlig sång, af hvilken han efteråt endast kunde minnas slutorden:

— Nu går jag till de eviga stjärnorna. — Så följ mig...

Då tyckte Arne, att han för sin mors skull ej kunde motstå längre. Utan att tveka sträckte han armarna öfver hufvudet, slöt krampaktigt ögonen och tog ett steg ut i rymden...

Med ett ångestrop vaknade han på golfvet bredvid sin säng, öm i hela kroppen och ännu skälfvande af sinnesrörelse.

Drömmen upprepades alltsomoftast under de närmaste åren. Den förföljde honom i sömnen som en mara, han ej kunde bli kvitt, för att hvarje gång jaga upp honom, yrvaken och darrande af ångest. Detaljerna kunde väl växla något; men i hufvudsak var allt sig likt från den ena gången till den andra: klippkäglan, på hvilken han stod; det ändlösa, oroliga hafvet; båten med den döda modern i bakgrunden; den kalla, sjunkande solen vid horisonten och de eviga stjärnorna öfver och under honom. Och alltid upprepades till sist samma underliga sång med sin refräng, beklämande och lockande:

— Nu går jag till de eviga stjärnorna. — Så följ mig...

Arne nämnde icke för någon om sin sällsamma dröm, ty han visste, att ingen skulle förstå honom så som han ville, och var så rädd att bli utskrädd. Men han började fundera öfver den och hvad den kunde betyda för honom. — Han var redan en brådmoget grubblande yngling, flera år före sin tid; och när hans kamrater och jämnåriga roade sig med lek och ras, gick han helst för sig själf; eller hängde han öfver sina böcker och sökte så godt han kunde klarhet och reda, men framförallt mening i hela detta underliga kaos, som utgör det gåtfulla lifvet.

Arne hade aldrig ägt några syskon och aldrig känt sin mor annat än efter sparsamma hörsägner. Och umgänget med fadern, som gick där tyst och slutet i de ödsliga rummen på Bergshamra, hade icke just bidragit att omskapa honom till en hurtig och lefnadsfrisk pojke. De kommo hvarandra aldrig nära som far och son, utan förblefvo fastmer som främlingar under samma tak; ja, klyftan, som alltid funnits mellan dem, beroende på bristande ömsesidigt förtroende och förstående, hade med åren vuxit allt bredare och ohjälpligt skiljt dem åt. De gingo båda sina egna vägar, blefvo alltmera främmande för hvarandra och — alltmer ensamma i lifvet.

Flemmingsberg, där hufvudrasten hålles, och återvänder hem med tåg från Huddinge, som inträffar i Stockholm 4,30 em. Bilderna härnvid äro tagna under föregående vandringar. Gruppen i den vintriga skogen är från en vandring i Saltsjöbadstrakten. De båda sommarbilderna framställa: den ena Ladviks herrgård i Söderteljetrakten, den andra Ekerö i Mälaren.

Ibland försökte väl hans far anslå en skämtsam och hjärtlig ton. Då kunde han kamralligt slå Arne på axeln och för ett ögonblick fånga hans inåtvända blick.

— Du grubblar och drömmer för mycke', pojke, kunde han då säga; det passar sig inte för dina unga år, utan släng du mans böckerna och ge dig ut med dina kamrater.

Men omedelbart efteråt vände han sig åter bort; det var som om han icke uthärdat att se sin son. Och som drivven af en obetvinglig ångest kunde han skynda förbi honom in i sitt arbetsrum, slå igen dörren om sig och med de knutna händerna pressade mot bröstet stanna framför sin döda hustrus porträtt, som hängde där öfver soffan, och åter och åter mumla för sig själf:

— Barmhärtige Gud i himmelen, skona gossen från det arvet... Allt annat; blott icke detta...

Arnes mor hade dött, när han var tio år; på en sinnessvårdsanstalt, där hon vistats som obotlig, sedan han var några månader gammal. Han hade blott sett henne som hastigast en enda gång — det var omedelbart innan locket lades på kistan — och hade sålunda intet lefvande minne af henne. Men han mindes ännu hennes ansikte så som han önskade minnas det, åter skönt, lugnt och förklaradt i döden. Och med stöd häraf och porträttet öfver soffan i faderns rum hade han i tankarne själf skapat sig en bild af henne, i hvilken hans fruktsamma inbillning och lifliga fantasi inblåst en lefvande ande.

Så älskade han och dyrkade sin mor, fastän död, fastän aldrig af honom känd, med sonlig pietet och hängifven vörndnad. Med henne lefde han och samtalande mer än med sin far; henne anförtrorde han alla sina sorger, med henne delade han sina framgångar i skolan och sina sparsamma glädjeämnen. Och sålunda blef hon, den döda, hans bästa vän och förtrogna, för hvilken han icke hade några hemligheter, nästan hans enda sällskap under uppväxtårens ensamhet.

När han första gången mötte henne i drömmen, kände han sig därför också lycklig och glad midt i all ångesten. Han tyckte att det kommit ett lefvande, personligt, om ock osynligt föreningsband mellan dem båda och att vägen till stjärnorna, som hon gått före, också var hans väg, som han hade att följa för att en gång hinna henne.

När Arne tagit sin studentexamen, ville han själf fortsätta studierna vid universitetet, dit hela hans håg och läggning afgjort hänvisade honom. Men hans far satte sig däremot. Han tänkte: kommer min son bara in på en praktisk bana, får en lugn och jämn sysselsättning och en bestämd uppgift som mål för lifvet, öfverger han nog alla de där grubblerierna och blir en sund, harmonisk människa — Och till sonen sade han:

— Släpp du tanken på en tidsödande och uppsplitande studie-bana, som ändå skänker dig så lite valuta, och bli en praktisk karl. Du skall ju ändå en gång öfverta bruket efter mig — kanske snart 'nog; långt bättre då, att du i god tid sätter dig grundligt in i dess skötsel.

Arne var en god son, van att böja sig inför faderns auktoritet, och ville inte heller nu göra honom emot. Han teg och lydde alltså, hur motbudande än de torra, abstrakta siffrorna och de andefattiga affärskalkylerna föreföllo honom. Men han förstod också, att denna lydning för ho-

Selma Envall.

NAMNET ÄR KANSKE EJ KÄNDT I EN VIDSTRÄCKTARE krets här inom vårt land. Och dock var hon en kvinna, som lämnar ett mycket stort tomrum efter sig, denna nu vid sin bortgång den 29 mars i år 83-åriga gamla dam. Hennes lifsverk har utförts i det tysta, och endast de, som haft lyckan lära känna henne, visste om allt hvad hon varit för andra — i råd och dåd. God och klok och själsfin var hon, med sinnet friskt och varmt ända in i sin sista lefnadsdag för allt hvad som var stort och ädelt i lifvet. Hängifven fosterlandsvän, var hon städs färdig att med glädje göra personliga offer, när det gällde landets och andras bästa. Selma Envall hade nämligen redan från unga år lärt sig att med klar och förstående blick se och bedöma personer, som ha att kämpa sig igenom svårigheterna i lifvet.

Sitt största lifsverk utförde hon kanske genom den fosterdotter, som nu står närmast sörjande vid hennes bår. Här har besannat sig att ett godt verk för välsignelse med sig såväl för gifvaren som mottagaren. I innerlig kärlek växte dessa två tillsammans, — det lilla ensamma barnet från främmande land och hennes fostermor. Och hade ej Clara von Platen-Hallermund under årtionde efter årtionde med öm omvårdnad under svåra sjukdomstider med aldrig svikande omsorg återgäldat den kärlek som kommit henne till del i lifvet, så hade Selma Envall aldrig upplevat en så ljus lefnadsafton. Också var det en högtidsstund för såväl yngre som äldre att få samlas hos denna älskliga, vackra gamla dam i hennes lika vackra hem vid Sturegatan. Hennes sinne var ungt och öppet för skämt och humor ända in i det sista. Beläst och berest följde hon trots sjukdom dagens frågor, politiska som sociala, med lefvande intresse. Skönt att så få lefva! Godt att så få dö.

ELLEN von PLATEN.

Interiör från Selma Envalls hem vid Sturegatan.

nom betydde första breschen i hans drömda luftslott, som snart skulle följas af flera för att en dag fullständigt lägga det i grus och spillror till ett grafkummel öfver honom själf och hans förspillda lif. Ty han visste, att det aldrig skulle lyckas honom att kufva sin brinnande längtan till böckerna och det stora, stridbara lifvet på andra sidan de stängda skogarne och bergen kring detta hem, som knappast längre var något hem utan snarare en lefvande graf för hans ungdoms drömmar och förhoppningar.

För sin far förrådade han intet af allt det som rörde sig på djupet af hans innersta väsen. Hvad skulle det också tjänat till? Denne främling för honom, hvars alla tankar och intressen gingo i så rakt motsatt riktning mot hans egna, skulle ändå aldrig ha förstått honom. Men sin mor anförtrorde han allt; och det skänkte honom alltid en smula tröst att veta sig äga åtminstone någon, som han i sin öfvergifvenhet kunde vända sig till och tala öppet med.

Men värst blef det ofta för honom om nätterna — de långa, förfärliga nätterna, då mörkret stod tjockt utanför rutorna och vinden suckade i de ödsliga skogarne kring Bergshamra. Då kunde han som en olycklig lifstidsfånge gå rastlöst af och an i sitt rum, vridande händerna i ångest inför något han ej förstod — ett mörker, som han anade hota sig ännu mer skräckinjagande, ännu mer oundvikligt och intensivt än nattens därute — inför stämmor i sitt inre, som dag för dag blefvo alltmer pockande och som han förgäfvets sökte tysta ner. — Långa stunder plögade han då också bli stående vid det öppna fönstret och lyssna ut i natten till forsens söfvande brus och stångjärnshammarens entoniga slag. — Det är brukets hjärta, som slår och aldrig får stanna, plögade hans far säga. Men själf tänkte han: — Nej, jag lefver ej längre, jag är redan död; och nu spikar man locket på min kista. — Dunk, dunk, dunk...

Under dessa tunga pröfvoår grät han sig också ofta till sömn; af trötthet och leda vid allt — för ingenting; blott för att få njuta fårnarnes lisa. Han grät som ett stackars öfvergifvet barn, medan han längtade efter sin dröm, den skrämmande och lockande.

— Att vägen till de eviga stjärnorna skulle vara så lång och tung att vandra...

II.

Den vintern, då Arne Elfvegård nådde sitt myndighetsår, medförde för honom en lika oväntad som glad öfverraskning, hvilken han själf hoppades skulle bli till en lycklig vändpunkt i hans lif.

Han hade då i fulla tre år suttit och tränat bort vid sin pulpet på Bergshamra brukskontor. Han hade fyllt sitt enformiga andefattiga sifferarbete med tyst undergifvenhet som inför ett ofrånkomligt öde och med samma omutliga plikt känsla, som alltid utmärkt honom redan i skolan. Det var tanken på de långa kvällarne och tysta nätterna, då han visste, att han rådde sig själf och ostördt fick hänge sig åt sin käraste sysselsättning, studierna, som uppehållit honom och hjälpt honom öfver dessa första läroår.

Men hans far hade likväl inte kunnat undgå att märka, att dessa år långtifrån medfört den förändring till det bättre, som han hoppats och trott på. Svårtom hade hans son blifvit än mer tyst och inbunden; han gick ständigt

för sig själf och det fanns dagar, då han knappast yftrade ett ord till någon.

Den gamla oron kom igen med förnyad styrka. — Skulle hans son gå lyckligt igenom krisen och undkomma den lömska, smygande sjukdom, han kunde ha fått i arf redan ifrån moderlivet?

Brukspatron Elfvegård rådförde sig med läkaren, som skötte hans hustru under hennes långa sjukdom. Denne ingaf honom visserligen den lugnande försäkran, att den artens sinnessjukdomar, som modern lidit af, blott undantagsvis plägade gå i arf på barnen. Men han rådde honom också samtidigt att låta sonen få resa utomlands på någon tid, se sig om en smula, förströ sig och hämta nya intressen och impulser. Den kuren brukade ofta bota en öfverhandtagande melankoli.

Så kom det sig, att Arne Elfvegård den dag han fyllde sitt tjuguförsta år af sin far fick mottaga ett konvolut med en ineliggande större penningesumma. Han slätade förvånad ut sedlarne på bordet framför sig och såg oförstående bort till sin far. — Hvad var egentligen meningen?

— Jo, jag har tänkt, att du skulle behöva komma ut och lufta på dig ett slag; se dig lite om ute i stora världen. Du har varit duktig och pliktrogen i ditt arbete de här åren, annat kan jag inte säga; så jag tyckte du skulle ha en liten uppmuntran, som på samma gång kunde göra dig godt. — För det blir väl lite trist och enformigt i längden att gå här hemma på Bergshamra; eller hur, gosse?

Arne var till sin natur icke sådan, att han stormande gaf luft åt sina känslor; men hans glädje öfver den förestående resan var icke desto mindre lika oförställd som hans tacksamhet mot fadern var uppriktig. Och under de två veckor, som förflöto före hans utlandsresa, var det som om klyftan mellan far och son blifvit mindre djup och oöfverkomlig; som om de på denna korta tid kommit hvarandra närmare än någonsin förut under de gångna åren.

— Jag är gammal nu, sade patron Elfvegård, när han i afskedsstunden tog sin son i famn. — Hvem vet, Arne, när du kommer hem igen efter ett par månader, ligger jag kanske redan på kyrkogården och det blir du som får ta vid, där jag slutat. Förvalta då ditt arf efter samma omulliga principer som din gamle far gjort det och som släktens traditioner kräva. — Och ha vi felat mot hvarandra, så är jag den förste att be dig om tillgift — om vi — inte råkas mer — här i lifvet.

Så reste Arne Elfvegård från den gamla tysta, infrusna fädernegården uppe i den svenska Bergslagen ut till det rika, underbara lifvet i konstens, skönhetens, minnenas och hans egna heta ungdomsdrömmars land långt därnere i det soliga södern. Och han kände sig som en frigifven fånge; han tyckte, att i samma stund slets det sista bandet, som ännu knöt honom vid hemmet och allt han där en gång räknat som sitt; den sista sköra länken mellan det framfarna och det tillkommande brast och först nu anträdde han på allvar sin långa vandring till de eviga stjärnorna...

Dagaren gled han som en gyllne dröm, likt de skimrande pärlemorkulorna i en rosenkrans.

Arne njöt i fulla drag af sin frihet, af allt det nya och underbara omkring sig, som bjöds med slösande händer; af det ständigt flödande solskenet från en alltid djupblå himmel, af blommorna och den friska vårgörnskan; men först och främst af de aldrig sinande skönhetssynerna, af själva känslan att ändtligen trampa sin första och största

kärleks klassiska märk, Italien. Han förstod bara icke, hur så mycket underbart kunde bjudas honom, den ständigt hungrande och förstande, inom den trånga tidrymden af blott några veckor; och han bäfvade redan inför det oundvikliga slutet på sagan, när vallfärden åter måste styras norrut mot mörkret och ensamhetens armod. —

Han hade redan hunnit njuta af Venedigs drömmande romantik och yppiga medeltids-palats; han hade med yrvakna ögon lustvandrat förbi Florenz' omätliga konstskatter och praktfulla renässansminnen; hade stått försjunken i tankar inför den eviga stadens härliga lämningar från en svunnen storhetstid och känt sitt sinne fyllas och lyftas af musiken och den mystiska halfdagern i Roms stämmningsfulla kyrkor. Och en försommar-dag i början af april nådde han så på sin färd söderut sin resas vändstation, Neapel.

— *Vedi Napoli e poi mori!* — Osökt rann det gamla ordstäfvet honom i minnet, när han en morgon från San Martino-klosters terrass såg ner öfver den vackra staden vid den azurblå golfven. Och han log bitert vid tanken på, hur sanna de orden voro i sin symboliska tillämpning på honom själf. — Hade icke han för några hastigt flyende veckor fått stå upp ur sin graf för att en enda gång njuta af all lifvets härlighet? — Här skulle han nu fömma dess sista glädjebägare i botten och sedan vända åter hem till de döda...

Arne hade i sin intensiva ifver att ej gå miste om något, som kunde vara af betydelse och intresse för honom, icke sparat sig under de gångna, innehållsrika veckorna. Han hade spännt sin energi till det yttersta och vanligen varit i rörelse från morgon till kväll, läst, studerat och antecknat. Nu kom reaktionen och han föll plötsligt samman under trycket af den oerhörda bördan likt en stålfiäder, som förlorat sin spännkraft.

(Forts.)

Två lotterier med behjärlansvärdt ändamål.

"Harfva" och "De ungas beskydd".

— JUST EN SÄDAN DÄR HEMTREFLIG STUGA har jag alltid önskat att få äga, sade en ung fru, då hon såg bilden af den vinterbonade stugan som utgör tredje vinst i Harfva-lotteriet, som nu förbereder sin andra dragning. Harfva är föreningen Själfförsörjande Bildade Kvinnors hvilohem utanför Stockholm, dit många utarbetade, öfveranstängda kvinnor under årens lopp tagit sin tillflykt för att hämta nya krafter. Föreningens medlemsantal är emellertid begränsadt, och det vore mycket önskvärdt att flera sådana hem som Harfva kunde öppnas på andra platser. För att uppfylla detta ändamål har föreningen med vederbörligt tillstånd anordnat sitt lotteri. Vinsterna äro många och lockande. Högsta vinsten, värderad till 5,000 kr. utgöres af möbler till 3 rum, levererade från Nordiska Kompaniet, den andra är en full uppsättning åkerbruksredskap för småbruk samt en arbetshäst — det hela till ett värde af 4,000 kr. Om den tredje vinsten, den vinterbonade stugan, ha vi redan talat. Dessutom en mångfald olika föremål af gedigen och smakfull beskaffenhet. Lotterna kosta endast 2 kronor och tillfredställelsen att ha gifvit Harfva ett handtag bör uppväga detta pris många gånger om.

Föreningen "De ungas beskydd" är en välkänd stockholmsjsjuk-kassa, som sedan länge sökt få till stånd ett konvalescenthem för sjuka barn. Att ett sådant hem är synnerligen behöfligt kunna de flesta läkare, som skötte fattiga små barn, intyga. Föreningen förfogar öfver en grundplåt på 50,000 kronor, men som detta kapital är otillräckligt har man nu lyckats få till stånd ett lotteri för att om möjligt kunna åstadkomma en byggnadsfond. Som högsta vinst får man en jordbrukslägenhet till ett värde af 9,000 kronor, belägen 2 mil från Stockholm. För dem som hellre vilja bo i stad finns möjlighet att förvärfva en bostadslägenhet om två rum och kök vid Döbelnsgatan 31 i Stockholm. Många andra värdefulla vinster skulle kunna uppräknas såsom Fordbil, motorbåt m. m. Lotterna kosta äfven i detta lotteri endast 2 kronor.

© PÄRMAR ©

till IDUN kunna erhållas hos hrr bokhandlare eller direkt från IDUNS EXPEDITION, mot likvid i postanvisning, till följande priser:

Röd pärm, med guldtryck, till "Idun" . . . Kr 1: 50 + porto 30 öre

Röd eller grön pärm till "Iduns Romanbibl." „ 0: 50 + „ 10 „

Röd eller grön pärm till "Iduns Hjälpreda" „ 0: 50 + „ 10 „

Samtliga tre pärmar „ 2: 50 + „ 30 „

Recept å Kornsoppa af Svalöfs Kornflingor.

- 1 1/2 kkp. kornflingor
- 1/2 liter vatten
- 1 1/2 liter mjölk
- 1 tsk. salt
- 2 tsk. socker
- 100 gram katrinplommon.

Beredning: Kornflingorna kokas 10 minuter i vattnet. Mjölken kokas upp och tillsättes jämte sockret och saltet. Soppan får ytterligare koka i tio minuter, hvarefter den passeras, och plommonen, som kokats för sig i litet vatten, läggas.

KÖKSALMANACK

Redigerad af

LISABETH ÖSTMAN-SUNDSTRAND

Inneh. af Elisabeth Östmans Husmoderskurs i Stockholm.

FÖRSLAG TILL MATORDNING FÖR

VECKAN 15—21 APRIL 1917.

SÖNDAG. Frukost: Smörgåsbord, bräckt skinka med ägggröda; mjölk; kaffe eller te med knäckebröd utan jäst. Middag: Stekta filéer af abborre med citronsås och pressad potatis; herrgårdstek med grönsakspastejer och salader; nougatkräm med vindruvfor.

MANDAG. Frukost: Smörgåsbord; mannagrynsgröt med mjölk; anjovisgratin; mjölk; kaffe eller te. Middag: Rimsaltad fårbringa med brynta kålrötter; hafresoppa med mjölk.

TISDAG. Frukost: Smörgåsbord; blandad låda med stekt potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Afredd buljong med rotsaker; stekt bergtorsk med pressad potatis.

ONSDAG. Frukost: Smörgåsbord, hafremjölsvälling; sill med smör och ägg; kaffe eller te. Middag: Köttbullar med potatismos; rabarbersoppa.

TORSDAG. Frukost: Smörgåsbord; uppstekta köttbullar (rester från onsdag) med potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Ärtor med fläsk, tunna pannkakor med sylt.

FREDAG. Frukost: Smörgåsbord; hafremjölsvälling med frukt-kompott; ägg; mjölk; kaffe eller te. Middag (vegetarisk): Risgrynspudding med jordärtskockor; katrinplommonkompott med grädd och schäferhattar.

NVA
WERMLANDS-TIDNINGEN
Etabl. 1850 Karlstad Etabl. 1850
Rikstelefon namnanrop Länstidningen
Värmlands enda dagliga tidning.

Behagliga och välgörande äro

GAHNS

runda tvålar:

Lavendeltvål

Hafremjöl tvål

Tallbarrstvål

LÖRDAG. Frukost: Smörgåsbord; stekt färsk strömming med brynt potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Paltbröd med fläsk; vinsoppa med skorpor.

RECEPT:

Knäckebröd (omkr. 60 st.)
2 hg. hvetemjöl, 2 hg. groft rågmjöl, 15 gr. socker, 1 tsk. salt (5 gr.). 75 gr. kallt smör, 2 del. mjölk. Beredning: Mjöllet hälls i ett fat och blandas med socker och salt. Smöret fördelas i fleckar i mjölet och inarbetas med fingerspetsarna, hvarefter så mycket mjölk tillsättes att det blir en lagom fast deg, som arbetas, tills den blir smidig och blank och släpper fatet. Degen utkafas mycket tunnt, naggas m ycket tätt, och skäres med bakelsporre efter linjal i aflånga fyrkanter, som läggas på smorda plåtar och gräddas ljusbruna i ej för varm ugn. Goda smörgås- och kuvertbröd.

Stekta filéer af abborre med citronsås (f. 6 pers.). 1 1/2 kg. abborrar, 8 gr. salt. Till panering och stekning: 1 ägg, 2 msk. mjöl (20 gr.), 2 msk. stötta skorpor, 65 gr. smör.

Citronsås till fisk: 40 gr. smör, 3 äggulor, 3 del. tjock grädd, 2 gr. salt, 3 gr. socker, skal och saft af 1/4 citron, 2 msk. förväld finhackad persilja.

Beredning: Abborrarna fjäl-las ej, renas, skäras i filéer och ryggen jämt alla småben bort-tagas. Köttet skäres från skinnen med en spetsig knif. Filéerna gnidas med saltet och lågga i timma, hvarefter de ånyo torkas med fisk-handduk. De vändas i mjölet och stekas vackert gulbruna ofvan på spisen. De läggas upp på varmt fat.

PHOSPHO-ENERGON-PILLER

ERHÅLLS ALLTÄNDE

vid allmän svaghet, nervositet, öfveranstängning och sömnlöshet.

SÄLJES ENDAST I APOTEK

A. B. PHARMACIA, STOCKHOLM
Kontrollant: PROFESSOR A. VESTERBERG.

17,236,000 kr. skola utlottas å 1889 års Stockholms Teater-premie-obligationer. Dragning den 1 Maj och är högsta vinsten

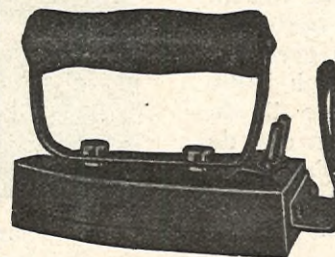
10,000 kr.

För endast kr. 1:50

erhålls kontrakt med ensam vinsträtt å en obligation; för kr. 5:— å fyra st. o. för kr. 10:— å tio obligationer, portofritt. Dragningslista gratis. Numren i detta ovanligt fördelaktiga lotteri äro starkt efterfrågade. Skynda på så Ni hinner med. Beställningar insändas till

OBLIGATIONSKONTORET,
Stora Nygatan 19, Malmö.

VOLTA ELEKTRISKA VÄRMEAPPARATER

göra husmodersyslan
:- lätt och angenäm :-

ELEKTRISKA AKTIEBOLAGET

VOLTA

- ULVSUNDA PR STOCKHOLM -

Besök vår utställning Birger Jarlsgatan 21.

SASOLTVALEN
Försonar
aftonmåltettens ledsamheter.

och såsen hålles öfver. Anrättningen garneras med persilja samt räfflade citronskivor och serveras med pressad potatis.

Herrgårdsstek (f. 6 pers.).
1 1/2 kg. mellanfransyska eller innanlår, 1 1/2 hg. späck, 2 tsk. salt (10 gr.), 1/4 tsk. hvitpeppar, 3 msk. smör (60 gr.), 1 lit. kokande efterbuljong, 1 lagerblad, 2 små rödlökar, 6 kryddpepparkorn, 2 ansjovisar, 2 msk. konjak, 1 msk. ättika, 1 tsk. sirap.
Beredning: Köttet förberedes och späckas, ingnides med en blandning af hvitpeppar och saltet och bindes med segelgarn, så att det får vacker form, smöret brynes i en stekgröta, som ej bör vara större än att köttet nätt och jämnt rymmes däri. Steken lägges i och brynes, hvarefter buljongen spädes på. Ofvann på steken lägges lagerblad, de skalade lökarna, kryddpepparkornen, de rensade, urbenede ansjovisarna, och sist tillsätts konjaken, ättikan och sirapen. Locket lägges på och köttet får sakta steka, tills det är mörkt, eller omkr. 2 1/2-3 tim. hvarunder det vändes några gånger. Steken lägges upp på varmt fat och skäres för vid bordet.

Grönsakspastejer (f. 6 pers.).
Till pastejformarna: 2 morötter, 1 msk. smör (20 gr.), 2 del. fina, konserverade ärtor.
Potatismos: 750 gr. skalad potatis = omkr. 1 1/4 lit. oskalad, 30 gr. smör 1-1 1/2 del. kokt grädd, 1 ägg, 1 äggula, 1 tsk. salt, 1 tsk. socker (litet riven muskot).
Beredning: Morötterna sköljas väl, påsätts i kallt, saltadt vatten och få koka nästan mjuka, då skalerna afdragas och morötterna skäras i fina strimlor. Små pastejformar smörjas väl med kallt smör, formarnas botten beläggas tätt med ärtor och sidorna garneras tätt på snedden med morotsstrimlorna. Potatisen skalas tunn, skäres i bitar och kokas hastigt. Vattnet afhålles och potatisen får stå 5 min. med springa på locket, så att vattenångan bortgår. Potatisen drifves genom

purépräss, det kalla smöret tillsättes genast och moset arbetas med gaffel tills det blir vitt och pösigt, då den kokta grädden och de uppvispade äggulorna tillsätts. Sist nedhålls den till hårdt skum slagna äggwhitan och moset afsmakas med kryddorna. Formarna fyllas till hälften med moset, ett hvarf ärtor pålägges, hvarefter formarna fyllas med mos, kokas i vattenbad i ugn omkr. 15 min. Uppstjälpas och serveras varma.

Nougatkräm med vindruvfor (f. 6 pers.).
Nougat: 40 gr. sötmandel, 125 gr. strösocker.

Krämen: 3 äggulor, 50 gr. socker, 2 del. tunn grädd, 1/2 vaniljstäng, 4 blad gelatin, 3 msk. varmt vatten, 3 del. tjock grädd.

Till garnering: Nougat, 1 hg. gröna drufvor.

Beredning: Mandeln skällas och hackas fint. Sockret lägges i en något varm stekpanna, smord med 1/2 tsk. smör, och röres med träsked öfver elden, tills det är smält. Då tillsättes mandeln genast, och massan får ett uppkok samt upphålles på väl rengjord och smord plåt. Så fort nougaten är något afsvalnad, skäres den i jämna rutor med en hackknif, smord med smör, och lossas från plåten. Tre fjärdedelar af nougaten krossas fint i stenmortel, den återstående fjärdedelen spares till garnering.

Till krämen röras äggulorna och sockret 15 min. Den tunna grädden kokas upp med vaniljen och slås under stark vispning på de röda äggulorna, hvarefter krämen får sjuda öfver elden under fortsatt vispning. Pannan aflyftes, och krämen vispas, tills den är kall, då det sköljda och i det varma vattnet upplösta gelatinet samt den krossade nougaten tillsättes. Sist nedröres försiktigt den till hårdt skum slagna grädden. Krämen hålles i vattensköld och sockerbeströdd form och får stå på is omkr. 3 tim. Då krämen skall serveras, los-

sas den från kanten med en spetsig knif och uppstjälpes på flat glasskål med tårtpapper. Garneras med resten af nougaten och vindruvfor samt makroner, om så önskas.

Afreds soppa med rotsaker (f. 6 pers.). 1 morot, 1 palsternacka, 1 purjolök, 1/4 rotselleri, 30 gr. smör, 5 gr. socker, 1 1/2 lit. fårspad (från måndag) 30 gr. mjöl, 2 del. mjölk, salt, hvitpeppar (1 äggula).

Beredning: Rotsakerna ansas skäras i strimlor och fräses väl i smöret och sockret. Spadet spädes på och rötterna få koka mjuka. Mjölet utröres med mjölken och tillsättes i soppan, som därefter får koka 5 min. Afsmakas med kryddorna och sist tillsättes, om så önskas 1 eller 2 uppvispade äggulor.

Risgrynspudding med jordärtskockor (f. 6 pers.). 150 gr. risgryn, 3/4 lit. mjölk, 2 del. jordärtskockspad, 3 msk. smör (60 gr.), 2 ägg, salt, 1 1/2 lit. jordärtskockor, 1 lit. vatten, 1 tsk. salt (5 gr.), 1 msk. smör (20 gr.), 2 tsk. socker (10 gr.), litet hvitpeppar.

Till formen: Risgrynen sköljas, skällas i hett vatten, upphålles i durkslag och få afrinna.

En kastrull smörjes med en del af smöret, mjölken ihålles, får koka upp, grynen iläggas och få koka, tills de äro nästan mjuka, mot slutet af kokningen spädes med jordärtskockspadet. Gröten upphålles, blandas genast med resten af smöret och får kallna. Då den är fullkomligt kall iblandas äggen, hvilka uppvispas med ett par msk. jordärtskockspad och massan afsmakas med salt.

Jordärtskockorna, sköljas, borstas väl rena, skrapas och lägges efter hand i vatten blandadt med 2 msk. rågmjöl. De sköljas ånyo, påsätts i kokande, saltadt vatten och få koka mjuka, upphålles därefter i durkslag och få kallna. De skäras i 3 mm. tjocka skivfor och fräses väl i smöret tillsammans med socker och peppar. En form smörjes med smör och beströrs med stötta skorpor. Här i nedläggs hvarfvals ris och jordärtskocksskivfor. Överst hvarivet bör vara ris. Puddingen gräddas i varm ugn (omkr. 250 grader) omkr. 50 min. Serveras med tomatås och potatis.

Om så önskas kan jordärtskockorna beströrs med litet riven ost.

FRÅGOR

Forts.

N:r 152. Finns någon skola eller anstalt där en krent begäfvad 17-års pojke med goda kroppskrafter, kunde mot betalning få lära trädgårdsyrket. Han har ett 1/2 år arbetat hos en trädgårdsmästare.

N:r 153. Kan någon af Iduns läsekrets gifva oss ett råd. Skola vi i dessa dyra tider våga äfventyra våra små besparingar och slå oss tillsammans om höns- och trädgårdsskötsel i mindre skala. Hvar skulle i så fall vara lämpligt slå sig ned? Och huru stort kapital skola vi tänkas behöfva. Tacksamma för alla råd och upplysningar äro

Två flickor i 30-års åldern.

N:r 154. Hvar skall jag vända mig för att kunna få hjälp åt min dotter till ett par års studier i sång och musik? Hon har ända sedan barnåren velat utbildas i sång, men ej fått göra det, då medel därtill saknas. Skulle någon af Iduns många läsarinor, med sin erfarenhet och varma medkänsla vilja gifva några goda råd och anvisningar (ej afslag) vore jag mycket tacksam. Sång.

N:r 155. Hur skall en fattig man i hög grad musikalisk gosse (19 år) få utbildas sig till kantor eventuellt musikdirektör? Hvad kostar denna utbildning? Finns inga stipendier för fattiga musikalskande att söka? Hur skall han få sin innersta önskan uppfylld att få studera musik. Han spelar på piano hvad han vill efter gehör.

Bekymrad syster.

N:r 156. Vore mycket tacksam, om något råd af Iduns välvilliga läsare i en för mig svåröst fråga som jag länge varit i valet och kvalet om. Jag är 43 år, har i 14 år haft min nuvarande värninneplats och får så länge jag lever eller min husbonde lever inneha densamma. Min far dog för några år sedan och min mor sköter hemmet för min bror (hon är 75 år) men som min bror ämnar gifva sig, vill ej mor vara hos honom, utan önskar jag skall komma och bo hos henne så länge hon lever. Kapital finnes ju ej så stort att om mor dör, jag kan lefva på arvet, då vi är 5 syskon (3 i Amerika) och jag kanske ej sedan kan få en plats, då jag nu redan är gammal och får ej alls något från min nuvarande plats om jag flyttar? 43 år.

FERROL

är det kraftigast aptitgivande och mest stärkande af alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättsmält fördrages det af den ömålrigaste mage. Vid blodbrist och svaghet af största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tagas af såväl barn som vuxna.

Tillverkas af
**APOTEKET VASENS DRUG-
HANDELS LABORATORIUM,
STOCKHOLM.**

Originalflaskor om 500 gram, Pris Kronor 2.25

BILLIGT! - Finnes af alla apotek - BILLIGT!

Mellin's Food

är bästa föda för svaga och klens barn i alla åldrar.
Stärkelsefritt - lättmält.
Köpes i apotek, special- och drogaffärer.

Brudutstyrlar

såväl enkla som finare, samt Dam och Branunderkläder ständigt på lager i

Helsingborgs Linneutstyrelseaffär, Malmö Rikstel. 48 12.

Kurs 1 maj - 31 juli/avg.

1. Huvudkurs
2. Husmodersskola
3. Övre avdelning.

Ger ökad allmänbildning, även som förutbildning för vissa kvinnl. banor.

Många friplatser och stipendier. Prospekt adr. **Tärna**.

Karlskoga praktiska läroverk för kvinnor

Sommarkursen. Skola f. utbildning af praktiskt dugande kvinnor, grundad 1893, börjar 15 maj. Skola för Allmänbildning, Husmodersskola, Väv- o. sömnadsskola. Kombinerad Folkhögskola och Landtushällsskola med stipendier. Erhållit 1:a pris för arbeten. Goda platser erhållas. Praktiska skolan för män och kvinnor börjar i nov. Prospekt mot dubbel porto.

Adr.: Karlskoga. **JOH. LINDHOLM,**

Elegant

kemiskt tvättad o. präsad blir Eder kostym, klänning, kappa eller överrock, om densamma insändes till
Örgryte Kemiska Tvätt- & Färgeri-A.-B. Göteborg.

Sydsvenska Kredit Aktiebolagets

ställning den 31 Mars 1917.

Tillgångar:

Kassabehållning	5,426,304:65
Obligationer	14,635,055:20
Fastigh. o. inventarier	4,753,743:14
Reverser mot säkerhet	94,580,966:63
Vexlar	47,908,185:74
Kreditiv och löpande räkningar	17,166,432:12
Hos inhemska banker	717,440:99
» utländska banker	11,165,779:24
A andra räkningar	4,236,771:73

Skulder:

Aktiekapital	20,000,000:—
Reservfond	7,860,000:—
Dispositionsfond	500,000:—
Pensionsfond	321,852:21
Deposit. o. Kapitalr.	75,606,731:98
Sparkasseräkning	46,325,050:45
Giro o. löpande räkn.	26,811,888:87
Postremissväxelräkning	4,349,257:70
Till inhemska banker	5,615,325:84
» utländska banker	605,761:83
Af utl. banker insatta	1,200,126:24
A andra räkningar	11,394,684:32

Kronor 200,590,679:44

Kronor 200,590,679:44

Bästa ingredienser

vid småbak förtjäna bli behandlade med bästa jäsningsmedlet. Gooda-Jästmjöl är bäst och pålitligast. Säljes öfverallt i burkar å 15, 25 och 50 öre.

Handelsaktiebolaget Sten Sjögren & Co

MÖBLER

av vår tillverkning kännetecknas av elegans, styrka o. prisbillighet!

CARLSSON & REICKE

Etabl. 1891. Möbleringsaffär Etabl. 1891

G:la Kungsholmsbrogatan 13. STOCKHOLM.

NY KATALOG

för våren och sommaren 1917 nu utkommen. Stor sortering nyheter i speciella vär- och sommarartiklar, såsom herrkostymer, tyger, jakt-, fiske- o. sportartiklar, velocipeder m. m. Envar, som vill köpa goda varor billigt, bör rekv. katalogen, som sändes gratis, ej fraktfritt. Åhlén & Holm, Stockholm

Köksväxt- o. Blomsterfrö,

LÖKAR för värplantering. **REDSKAP, GÖDNING, ÅMNERN m. m.** Allt i bästa kvalitet! Den rikt illustr. o. instruktiva katalogen sändes på beg. gratis och franco
Göteborgs fröhandel Södra Larmg. 4 D. GÖTEBORG Rikstel. 59 32 & 109 84.

NYHET!

Ett "document humain" av största intresse:

MARSKALKEN.

Av James Strahan, teologie professor vid Magee College, Londonderry.

Bemynd. övers. av Laura Petri. Pris häft. kr. 2.50, klotb. 3.75.

En gripande levnadsteckning över general William Booths äldsta dotter, Mrs Catherine Booth-Clibborn.

I alla boklädor och å J. A. Lindblads Förlag, Uppsala.

M. ZADIG

Shampoing-Pulver renar håret, borttager mjäll, styrker hårröten, befördrar hårväxlen, dess användande är en verklig njuring.

KARL H. NYMAN Specialaffär för DAMUTSTYRSJÄR 17 HAMNGATAN 43 DROTTNINGGATAN STOCKHOLM

UNGA HJARTAN.

Af Mimi

"En gredelin klädning", sade fröken Wiede med en hastig, granskande blick på sin spegelbild - en gredelin klädning passar för en kvinna på trettioåttå år, färglös, med ryckor kring mun och ögon och med ett ej alltför väl bibehållet yttre. Han kan inte bry sig om mig längre. Han vill ha en liten mjuk varelse med blåa ögon, skära kinder och leende mun. Det är inte hans fel - det ligger i sakens natur."

Hon visste, att han skulle komma och var färdig, när han kom. Dock gick hon ej in i salongen g-nast utan stod kvar framför spegeln jämförande sin bild med en hon hade i minnet - bilden af en ung flicka på samma gång hon själf och en främmande varelse och utan bitterhet tänkande på alla mäns svaghet för ungdom och skönhet. Hon kunde naturligtvis inte vänta att Magnus skulle vara annorlunda. Hon kände världen och människorna och visste, hvad som var att vänta af dem. Och Magnus, som gjort forskningsresor upptäckter och studerat och skrivit vetenskapliga verk måste naturligtvis gifva sig med en ung vacker flicka.

Magnus var visserligen - eller brukade vara, rättade hon sig, då hon ej sett honom på tio år - beständigheten själf och hans regelbundet anländande bref hade ej antyd någon förändring hos honom. Men bref - dem skref man, och visade sig sedan vara raka motsatsen till hvad de antyd. De kunde, om man hade tid och tålmod, ge en annan människa inblick i ens karaktär, tankar, känslor, handlingar - men många sidor, de svagaste sidorna, gävo breven ingen aning om - och därför kunde man ej låta på dem.

Medan hon tänkte på detta gingo hennes ögon till ett låst skrin på bordet, där endast hans bref lågo. Det var inga kärleksbref - det kom en rodnad på hennes kinder, när hon tänkte på det - men de sista voro hällna i något mer än endast vänskaplig ton. Där fanns en underdönt af hängifvenhet och värme, som han kanske inte ens visste om, hvilken hon dock hade all anledning att vara stolt öfver, om den också på intet sätt bevisade kärlek.

Vid tanken på detta vaknade hon hastigt till och öppnade dörren till närgränsande rum. Eftersom hon visste hvar hon hade honom, skulle hon hvarken förråde några känslor eller försöka visa sig ung. Tvärtom skulle hon ta med sig i sin systerdotter, så att han riktigt fick tillfälle att jämföra och se, hur gammal hon blifvit.

"Lilla Brita", sade hon till sin systerdotter, "docenten Falk är här, Magnus Falk, du vet, och jag vill att du skall träffa honom. Kom in så snart du kan och -"

"Milda makter, moster", sade Brita och flög upp från soffan, "han som är så berömd, jag vet inte, hvad jag skall säga till honom. Och hvad jag skall ta på mig? Min hvita mollklädning?"

"Det betyder inte så mycket hvad du säger", sade fröken Wiede. "Ja, vit moll, - jag tror det blir bra."

Medan docenten Falk väntade ute i salongen - han var en tålmodig man och brödde sig inte så mycket om att han fick vänta - såg han sig granskande och litet osäkert omkring. Det var ett rum, som fröken Wiede själf skaffat möbler till och ställt i ordning efter sin egen smak, det visste han, och han kände sig nästan beklämd, efterblifven af det efter alla sina år utom civilisations gränser.

På väggarna hängde tapfolar, af hvilka han kände till en del, men

många, som han ej hade en aning om. Han tog några böcker från bordet och granskade dem. På de flesta kände han hvarken till författarnamnen eller titlarna.

"Inte ett dugg har jag reda på", sade han till sig själf. "Jag borde verkligen ha följt med litet. Hvad skall hon tänka om mig. Finna mig tråkig och efterblifven och omöjlig att ha i rum. Näväl, jag måste väl finna mig i det. Hon måste ha en man, som hon kan utbyta tankar med och känna sig hemmastadd med och det går inte med mig."

I det ögonblicket hördes ett svagt prassel af kjolar vid dörren och han vände sig om och såg på henne - kände igen det fina veka uttrycket i ögonen fastän ansiktet på något sätt var sig olik. Det förvånade honom, att Carola Wiede aldrig förr ansetts för vacker, fastän han förstas alltid tyckt det.

Tjugu minuter senare kom Brita i dörren i sin nya hvita mollklädning, men ingen gaf akt på henne. Då hon såg det och dessutom äfven skymtade Nils därute på gatan, gick hon ut och ropade på honom och de slog sig ned i trädgården.

Två timmar senare - Brita visste säkert, att det var två timmar, ty Nils hade haft brådtom och ej kunnat stanna längre - gick Brita åter in i salongen. Hon kom så långt som till portieren, där stannade hon. Ty hon var en flicka med snabb uppfattningsförmåga och hade dessutom haft många friare - och så finns det en del tonfall, som aldrig kunna missförstås.

"Är du säker på," sade Magnus Falk, "att du inte bryr dig om, att jag inte alls följt med min tid?"

"Är du säker på, att du inte bryr dig om," sade Carola Wiede, "att jag inte längre är någon ung flicka?"

"Åt skogen med unga flickor", sade Magnus Falk, "jag är tackssam att du inte är det."

"Ja, det skulle jag tro", skurrade Brita, i det hon diskret drog sig tillbaka. "Det skulle då inte alls passa. Du store tid - detta måste jag berättat för Nils."

BREFLÅDA

*Famijemedlem, Borås. Eder annons kostar kr. 4:- för 1 gång. Restitkvld Kr. 2:-, torde sändas i postansvarning.

SVENSKA KURORTFÖRENINGEN.

Bie Vattenkuranstalt, Katrineholm. Kneippbad. Starkt radiumhaltigt vatten. Skogsluft. Läkare: Professor Astley Levin, Sthlm.

Borg o. behandl. lämpl. m. Rheum., Gikt Aderförkalk. Nervsjukd., Radiuminhal. Inack. i pens. o. sjukh.: 2,50-6,50 kr. Läk.: W. Bergvall.

Borgholm Kurort och hafsbad med sydändskt klimat. Utm. bad. Tidsenl. utrustn. Väl fungerande vatten- o. kloakl. Läk. John Peyron, Engelbrektsplan 2, Sthlm.

Båstads Hafsbad o. Kuranstalt. 1/5 -1/4. Mildt, jämnt klimat, härl. läge, en af västkustens naturskönaste badorter. Läkare: Dr Erik Witt, Båstad. Sjukgymnast T. Holmberg.

Dalarö Hafsbad. Vilk. kur. o. rek. ort. Natursk. läge: hälsos. klim. Gytte-, talb.- kolsyre etc. sjuk. Badlök. Dr C. A. Öberg. Uppl. D. Uthyr.-byrå. R. 21.

Djursåtra Brunn, Versås. Lugnt, stilla, enkelt. Högst o. fritt läge. Järnkällor. Väl serverade bad. Hetluft. Elektr. ljusb. Om sorgsfull massagebehandling. Billigt. Läk.: Hjalmar Anderson, Uppsala.

Fiskebäckskil Hafscuranstalt v. Västkusten. Ren, dammfri hafsluft. Alla sorters bad. Massage och sjukgymn. Bill. lefnads-kostn., stor rym. matsal. Läk.: Liffmed. Emil Jacobsson, Sthlm.

Fjällnäs Sveriges högst belägna luftkurort, c. 800 mtr. ö. h. I björkskogshälet. Lämplig rekreationspl. Härl. fjällnatur, godt bord, c. 80 rum. Juni-aug. Läk.: H. Laurell.

Furusund Hafs- o. Gyttebad i Sthlms skärg. 3 tim. fr. Sthlm. Alla sorters bad, gymnastik, mass. 5 hotell, 50 villor. Läk.: Dr Emil Zander, Sthlm. (Spec: Hjertsjukd.).

Grennaforssa vid S. stambanan. Berömd järnkälla. Gytte- o. med. b. Mildt barrskogs-kli. härl. luft. Sjög. Bost. i brunns-park. Adr.: Møhed. Läk.: E. G. Eklund.

Gustafsberg i Uddavealla. Härl. läge vid västkusten. Barrskog. Radioaktivt vatten. Alla brukl. badform., spec. gyttebad. Sjukgymn. Läk.: Dr Rosegren.

Götarp pr Gno-jö, Jönks län Naturskönt, högt läge i skogrik trakt vid sjö. Vanl. badf., god järnkälla. Bill. Rikstel. Massör. Läk.: G. Linge, Lund. Begär prosp. kurant. Horred, Väster-götl. Reum., gikt, nerv- o. hjertsjukd. Nutida bad, spec. gyttebad. Lämplig rekreationsort. Barrskog. Godt bord. 28/5-8/9. Läk.: Klas Björkman.

Hjo Badanstalt. Sundaste läge i den förtj. Guldkroken v. Vättern. Utm. bad. Nytt strandbad. 1:a kl. bost. God mat. Läk.: Dr B. Tengstrand, Sthlm. För gymn. o. mass. Dr H. Ekberg, Sthlm.

Hällby Brunn (mell. Eskilstuna o. Torshälla). Ypperl. komm. Starkt radioaktiv järnkälla Fullst. badanst. o. Kneippbad. Härl. s. o. sluft Bill. Säs.: 2/5-1/5. Läk.: Nils Wennström, Sthlm.

Hälsans Brunnanst., Hälsingborg, v. Öresund. Sofiakällan. Järnkälla. Alla med. badf. Härl. strandbad. Reum., magsj. skrof. l. åkomor. Konvalesc. Läkare: A. Björkman, Hälsingborg.

Hälsans Brunn. Starkaste järnkällor, mass.-, ljus-, hafsb. kallvattenkur, dietkur, Läk. Liffmed. G. Rystedt, Sthlm. Dr Thoring, Dr Rietz och Dr Falk.

Medicinska förfrågningar besvaras af resp. läkare och för närmare upplysningar hänvisas till den af Sv. Kurortföreningen utgifna publikationen "Svenska Bad- och Kurorter" (tillgänglig i bokh.) ut till de olika kurorterna i prospekt, som erhållas genom kamrerarekontoren och Svenska Turistföreningen, Stockholm. OBS! Beträffande mathållningen vid Kurorterna påminnes allmänheten om nödvändigheten att medföra bröd- och sockerkort. Förhöjning af de i prospektet utsatta priserna kan möjligen blifva nödvändig om oförutsedda svårigheter för lifsmiddelsankaffningen inträda.

Johannisdal Hälsobr. o. badanst. v. Köping. Öpp. Juni -ca 20 aug. Järnkälla med hög radioaktivitet, hvars vatten anv. äfven till alla bad. Läkare: G. Briks-son, Köping.

Källvik 0/5-21/5. Loftahammar. Lugnt, enkelt, billigt; skogrik, vindskyddad hafskust; fullst. brunns- o. badk.; radioaktiva järnk.; dietkurer m. m. Läk.: Ragnar Edén, Gäfle.

Lannaskede Härl. läge å Smål. högl., skogr. trakt Stark järnk. alla brukl. badf. Spec. Gyttebad. Kneipp. Radium-Institut. Säs. börj. 4 juni. Läk.: Dr. Sigge Wikander, Sthlm.

Loka vid Bergsl. järnv. Säs. 5 juni -18 aug. Terminusdeln. Reumat. hjärtf., neurast. Ber. gyttebad jämte vanl. badf. Radiuminhal. Dietkost. Öfverl.: Dr Th. Hedberg, Sthlm.

Lundsbrunn Hälsobrunn o. badanst. Högst o. torrt läge i natursk. trakt nära Kinnekulle. Ber. järnk., starkt radioaktiv. Billigt. Läk.: E. Pontén, Göteborg.

Lysekil Hafsbad, klimatisk kur- o. rek. ort, fullst. brunns- o. badkur, sjukgymn. och massage. Moderna anlägg. o. goda bostäder. Läkare: Hjalmar Fries, Stockholm.

Malen, Båstad. Fullst. kurort. Varm- o. hafs. Vidstr. barrskog. Sjukgymn., brunnsdrickn., dietisk behandling. Lektuga. Lekiedarinna Läk.: Prof. Kj. O. af Klercker, Lund.

Marstrand Hafscuranst. m. utm. bad, spec. gyttebad och tvåmässagebad, goda komm. bill. lefnadsomk. Prosp. g. badkontoret. Läk.: Dr Ivar Lagerberg, Marstrand.

Medevi Skogssanat. Ber. järnk. m. radioakt. utstr. Utm. gytte- o. halfb. Sol- o. luftb. Kalla bad i Vättern. Terrängkurer. Dietiskt bord. Läk.: G. Bergmark, Uppsala.

Mörsils Sanatorium Ibröst- sjuka. Jämtl. Öpp. året om. Ren, städkande fjällluft. 1:sta kl. bord. El. belysn. Rikst. Öfverl. Läk.: T. Horné, Mörsil.

Mösseberg Vattenkur. och sanatorium. 1,100 f. ö. h. Öpp. hela året. Naheimerb. m. flyt. kols., el. ljusb. Inhalat. Röntg.- o. högfrev.-afd. Läk.: Fr. Odemius, Sthlm.

Norrteleje sagebad, spec. för led- o. muskelreumatism. Öfriga badform. Vacker natur. Ram o. mat 3 å 5 kr. pr dygn. Vattenl. Läk.: C. Pontén.

Nybro Brunn- och badanst. Prakt. barrsk. Torr grusr. Vattenkur. El. ljusb. Gyttebad. Naheimerb. Solbad. Starka järnkällor. Bill. Läk.: Dr. Bertel Möller, Sthlm.

Porla Brunn. Ber. kraftiga järnvatten. Fullst. badanst. I term. 1/5-1/3, II term. 1/2-3/4. Postadress. Porla. Läk.: Dr H. Nauckhoff, Linnég. 12, Stockholm. Riks. & Allm.

Ramlösa brunn Säs. 1/5-1/3. Alkalisk & järnk. Spec.: Socker, gikt, njurl. Naheimerb. Röntg.-undersökning. Läk.: Prof. K. Petré, Doc. M. Dr. M. Ljungdahl, Lund.

Ronneby Brunn. Starkaste järnkällor, mass.-, ljus-, hafsb. kallvattenkur, dietkur, Läk. Liffmed. G. Rystedt, Sthlm. Dr Thoring, Dr Rietz och Dr Falk.

Ryd Brunn- och Badanst., Radioaktivt gymnastikinstitut. Öppet hela året. Läk. Dr O. F. Åberg.

Saltsjöbadens Badhotell Alla moderna badformer. Fullständigt gymnastikinstitut. Öppet hela året. Läk. Dr O. F. Åberg.

Skagersbrunn Adr. Kristinehamn. Vatten- o. luftkurort med järnk. Härl. läge v. sjön Skageri Alla badf. Radiuminst. Läk.: Dr Johan O. A. Bergqvist, Stockholm 5.6-15.7. Dr Nils G. Marén, Uppsala, därefter.

Strömstad Hafscuranst. Skyddad läge. Mildt hafsklimat ber. gyttebad. Järnk. Säsong 1 juni-15 sept. Läk.: A. Berghel, Sthlm.

Särö 1/2 t. järnv. fr. Gbg.: urgammal vegetat., härl. strand- & skogspromenader, saltaste bad, förstkl. rest.

Sättra Brunn. 1,4 mil fr. Sala. Dagl. vursttrafik, på beställn. automobil. Gyttebad, gym., massage, särskild matordn. för magsjuka. Öpp. 8,6-9/8. Läk.: Prof. Friberg, Upps.

Söderköping Brunn o. bad. Nytt 1-kl. badhus. Naheimerb. Elektr. ljusb. Sjukgymn., massage och hetluftsb. Utm. skogspromen. Enkelt lefnadsstätt. Läk.: R. Almqvist, Sthlm.

Södertälje Badinr. Öppet året om. Nytt badhus och societetshus, massagebad, el. ljusb. Radiuminhal. Läk.: Axel Hellstenius, Sthlm. Fö: mass- och gym. G. Wickberg.

Tranås Vattenkuranstalt, Öpp. året om. Alla varma o. kalla bad. Dietkur. Röntgen. Natursk. läge. Vidstr. barrskog. Moderata priser. Läkare H. Tham, Tranås.

Trosa Bad- och sommarvistelseort. Naturskönt läge. Ren o. städkande luft. Utmärkta varm- och saltsjöbad. Tvänne läkare på platsen.

Tulseboda Brunn- o. kurort, Kyrköhult. Blekinge, 1 Jun -1 Sept. Naturskönt läge i högt liggande skogstr. Utm. o. bill. bad. Apotek. Bill. lefnadsomk. Läkare: G. Liedholm, Västervik.

Tyringe Badanst. och Sanatorium Fysikalisk-dietisk kurort. Elektr. g. öd- o. bägljusb. Hög-solsbad, Teslastr. m. fl. Begär prosp. Läk. Dr. O. Reimers, Tyringe.

Ulricehamns Sanatorium o. badanst. Öpp. året om. Vidstr. skogsmr. Mer än 300 m. öfver hafvet. Alla brukl. badf., äf. elektr. Läk.: Joh. A. Andersson, Ulricehamn.

Varberg Hafsbad och gyttebadanstalt. Bästa hafsbad, spec. gyttebad. Elektr. ljusb. Billiga afgifter o. lefnadsomkostnader. Läk. Dr Olof Sandberg. Stockh., Birgerjarlsgränd 19.

Wermlands Eda Vattenkuranst. o. Järnkälla, Ålandshaf. Många badf. Tvåmass.-b. Talb.-b. El. ljusb. m. m. Härl. hafs- o. skogsluft. Bill. Läk.: O. D. Barr, Sthlm.

Öregrund Hafs- o. bad. Härl., friskt läge. Goda o. bill. lefnadsomk. Ångbåtskommunikationer. Gytte- & Naheimerb. Läk.: Vakant.

Östhammar Skydd. läge v. vik af Ålandshaf. Många badf. Tvåmass.-b. Talb.-b. El. ljusb. m. m. Härl. hafs- o. skogsluft. Bill. Läk.: O. D. Barr, Sthlm.

Privata Högre Lärarinneseminarium i Stockholm. Riddaregatan 23.

En högre, tvåårig kurs. Avgångsexamen därifrån medför lägre kompetens. En högre kurs, avd. III avsedd för fackutbildning. Avgångsexamen från denna kurs medför högre kompetens: Ansökningar till avd. III, även som till avd. II, i vilken några platser finnas lediga, böra insändas snarast möjligt.

Inträdesexamen (i föreskrivna ämnen) till seminariets första avdelning de första dagarna i juni. (Ett antal platser tillsätts efter inträdesexamen vid höstterminens början.) Ansökningar jämte betygsskrifter, frejde- och läkarebetyg böra vara insända före den 30 maj.

Upplysningar lämnas av läroverkets föreståndarinna, Fröken Sofi Anderson Mottagning Onsd. och Lörd. kl. 1-2.

55 Kungsgatan Almedahls Försäljnings-Magasin, 55 Kungsgatan

Kontoret 21 66. GÖTEBORG. Butiken 11 31. Rikhaltigt urval af Linne- och Bomullsartiklar. Levererar fullständiga Linneuppsättningar för Hotell, Restaurationer, Sjukhus, Badhus, Ångbåtar och Privathem samt Brudstyrsalar. Broderier. Spetsar. Färdigsydda damunderkläder. Dag- och nattskjorter, hvita o. kulörta skjorter.

LEDIGA PLATSER

YNGRE, enkel och anspråkslös flicka med godt sätt samt särskildt intresse för husliga sysslor önskas i godt hem som hjälp och sällskap till husmodern, hvilken saknar egen flicka. Sv. till »Ordentlig flicka», Iduns exp.

FINNES NAGON SNALL treflig flicka kunnig i kläd- och linnesömnad m. m. som vill bli husmors hjälp under 2 å 3 månader. Sv. till »Genast», Fagernäs Arvika p. r.

PLATS FINNES I PRÄSTGÅRD mot half inack. (40 kr. i mån.) för en snäll flicka, road af trädgårdsarbete och husliga sysslor. Sv. med foto o. ref. till fru E. Sandström Länås.

BARNFRÖKEN, ordentlig, arbetsam och barnkär samt kunnig i sömn. får plats i mindre fam. där jungfru finnes. Bästa rek. fordras. Sv. med lönepret. m. m. t. »God hjälp C. S.», Iduns exp. f. v. b.

HUSFÖRESTÄNDERSKA, van vid landtushåll och kunnig i matlag. m. m. erhåller plats vid större gård i Värmland. Sv. med lönepret. o. foto till Box 2, Sunne.

STUDENTSKA anspråkslös och helst något undervisningsvan, önskas som vikarie 11 april-9 juni. Svar snarast med löneanspråk till Rostocks elementarskola, Dals-Rostock.

MUSIKALISK FLICKA får mot fritt vivre komma till landet å större egendom för att deltaga i förekommande göromål. Svar till 1917 Iduns exp. f. v. b.

FRISK, HURTIG och barnkär, bildad flicka, gärna tyska, får plats i godt hem, 2 vuxna och ett barn. Lön: med jungfru 15 kr. pr månad, utan jungfru med hjälp till städning och tvätt 30 kr pr mån. Svar till »Hem» Upsala p. r.

TVA BILDADE FLICKOR syskon el. goda vänner, från goda hem, erh. plats i Kvinnl. Kontoristförbundet, Göteborg, den ena i köket, den andra för innessysl. Fordringarna äro: för den ena kunskap i matl., för den andra i städ. o. servering, för båda ordentlighet, ärlighet, godt lynne, vänligt sätt och framför allt verk. arbetsglädje. Ansökn. med foto o. betyg till Kvinnliga Kontoristförbundets styrelse, Lilla Nyg. 4, Göteborg.

TVENNE BÄTTRE FLICKOR, som ej äro rädda för arbete, erhålla plats i liten familj, den ena att sköta köket, med hvad därtill hörer, den andra de inre göromålen. Sv. till »I maj 1917», Katrineholm p. r.

I OFFICERSFAMILJ i treflig trakt af Västergötland erhåller bättre flicka plats att såsom familjemedlem sköta husliga göromål; skurning, tvätt och gröfre arbeten undantagna. Sv. med lönepret. till »Eget rum», Iduns exp. f. v. b.

EN FRISK, anspråkslös, bättre flicka erhåller 1 eller 15 maj mycket god plats i stad i Västergötland att sköta 4 små rara barn i ålder 7, 6, 2 1/2, är o. baby. Bör vara mycket barnkär o. försedd med bästa rekommendationer samt sykkunnig. Svar med foto samt uppgift om lönepret. till »Fyrväppling», Iduns exp.

BÄTTRE, anspråkslös flicka, villig att tillika med jungfru sköta hushållet och barnen under sommarvistelse på landet sökes från 1:sta juni. Svar till »Barnkär X» Iduns exp. f. v. b.

SKICKLIG KOKERSKA får utmärkt plats till herrgård den 1 maj. Hon bör vara själfständig, mycket renlig och sparsam. Eget rum. Svar till »Gestrikland», med betyg o. lönepret. till Iduns exp. f. v. b.

ENSAMJUNGFURU, verkligt skicklig i matlagning, bakning, konservering, pålitlig, enkel och med glad sinnelag får förmånl. plats hos prästgårdsfamilj (3 pers.) 1 maj. Svar med goda rekomm. och möjl. fotogr. till »Gärna 30 kr», Iduns exp.

BÄTTRE enkel, frisk flicka, rask och villig, kunnig i matlagning, bakning och inom hemmet förekommande göromål får plats på landet i mindre familj inst. 1 maj. Ansökan till »Villig Öfver-Selö p. r.

Ex. Barnsköterskor välrekommenderade kunna erhållas gen. Svenska Sjuksköterskebyråns, Kungsgatan 21, Göteborg. Tel. 144 35.

Husföreståndarinnan. Hos änking, f. d. landbrukare, nu bosatt i landsortsstad, med 4 barn i ålder 4 till 11 år, finnes plats ledig att snarast möjligt tillträda för daglig, ordentlig, sparsam och städgad person med godt och vänligt sätt. Svar med uppgift på löneanspråk och referenser samt åtföljda af betygsskrifter torde sändas till »Barnkär och anspråkslös», Venersborg p. r.

2:ne flickor en fullt försigkommen och fullt kunnig i all slags matlagning m. m. villig att deltaga i alla förekommande göromål, en yngre nått o. treflig som husjungfru få god plats d. 24 april el. 1 maj i 3 pers. hushåll, i villa i Malmö. Sv. med betygsskrifter o. helst foto till fru Jansson, Beritta Gurrigatan 15, Malmö.

Sjuksköterska

med någon vana vid operationsarbete får genast anställning i läkaremtagning i större landsortsstad. Sv. med betyg o. uppgift om ålder till »Sjuksköterska 1917», Nordiska Annonsbyrån, Göteborg.

För en enkel, frisk, barnkär, ordentlig och fullt pålitlig

FLICKA

från ett godt och ordningsfullt hem finnes plats i Göteborg att under husmoders ledning sköta två små barn. Utförligt svar med betyg, fotografi, löneanspråk och åldersuppgift till »Villig» Svenska Telegrambyrå, Göteborg.

PLATSSÖKANDE

TVA BÄTTRE FLICKOR önska i sommar komma i familj å större landegendom som hjälp och sällskap (där jungfru finnes). Någon lön önskvärd, men fästes mera vikt vid att få vara som familjemedlemmar. Sykkunniga. Tacksam för svar till »Familjemedlemmar» Box 32 Hovslätt.

SOM HUSMODERS verkliga hjälp och sällskap önskar 28-årig småländska plats. Kunnig i husl. syssl. sömnad, handarbete samt skrifögöromål. Svar till »Familjemedlem» Nora p. r.

UNG MUSIKALISK flicka, önskar plats som hjälp och sällskap i bildat hem, helst där ungdom finnes, är villig betala något för sig. Svar till »22 år», Iduns exp. f. v. b.

BÄTTRE FLICKA önskar god plats Aden 24 april eller längre fram. Är kunnig i matlagning, bakning samt sömnad m. m. önskar anses som familjemedlem. Svar inom fjorton dagar till »Ella» Ljungby p. r.

BILDAD, MEDELÅLDERS, allvarlig och musikalisk flicka söker plats som husmoders verkliga hjälp och sällskap. Har genomgått husmodersskola, är kunnig i matlagning, handarbeten och sömnad. Tacksam för svar till »Familjemedlem» Allmänna tidningskontoret, Örebro.

ELEMENTARSKOLEBILDAD flicka kunnig i sjukvård erhåller plats som hjälp och sällskap i familj. Svar till »Familjemedlem Ester», Iduns exp.

REALSKOLEBILDAD, undervisningsvan småländska önskar plats i treflig familj att läsa med barn helst lärover. lägre årskurser. Är villig deltaga i husliga sysslor. Svar till »17 år» Iduns exp. f. v. b.

UNG FLICKA önskar plats som barnfröken eller som hjälp och sällskap till ensam dam. Kunnig i handarbete och enkel klädsömnad. Tacksam för svar till »21 år» Borlänge p. r.

EN BÄTTRE FLICKA (landtbrukardotter) som genomgått såväl folkhögskola som husmodersskola, önskar god plats i maj, i liten familj, hos ensam dam eller i prästgård. Är kunnig i enkla matlagning samt för övrigt i ett hems skötande. Svar till »Familjemedlem» Borås p. r.

UTEX. MASSOS önskar plats helst i familj den 1 juni. Är villig att utom sitt arbete vara lektriss och sällskap samt deltaga i ett hem förekommande göromål. Svar till »Musikaliska», Lilla Edet p. r.

EN NAGOT ALDRE jungfru önskar plats omkring den 17 april el. senare kunnig i matlagning. Svar till »Elin» Iduns exp. f. v. b.

UNG FLICKA önskar plats som sällskap o. hjälp nos troende änkefru el. fröken (äfvén där mindre flicka finnes.) Önskar anses som familjemedlem. Platsen önskas tillträda i midten el. slutet af april. Sv. t. »L. b. c. 125», Iduns exp.

UNG, BÄTTRE FLICKA som genomgått hushållsskola, önsk. som hjälp o. sällskap, plats i god familj, helst i Norrland. Sv. till »Familjemedlem 1917», Haraldsmåla p. r.

FÖR UNG FLICKA finnes plats i medio af april i prästgård, för att, mot fritt vivre, lära allt som förekr. Sv. t. »Prästgård i Sörmland», Eskilstuna poste restante.

EN FLICKA med 7 års vana på sjukhus önskar plats som sköterska att passa en sjuk herre eller dam eller på läkaremtagning. Sv. tacks. till »Sköterska», postkont. Bergsg., Malmö.

18-ÅRIG landtbrukardotter önskar plats i familj som hjälp och sällskap eller att biträda med skötande af barn helst som familjemedlem. Är kunnig i sömnad och handarbeten samt något musikalisk. Någon lön önskas. Ref. lämnas. Svar till »Våren 1917» Tierp p. r.

PLATS ÖNSKAS som husmoders hjälp af norrländska kunnig i matlagning, bakning, handarbeten och sömnad. Svar till »Första Maj» Iduns exp.

MUSIKLÄRARINNA, elev till framtående lärare, önskar under sommarmånaderna plats i familj på landet för att emot fritt vivre undervisa i pianospel. Sv. till »Musiklärarinna», Iduns exp.

MUSIKLÄRARINNA, elev af Rich. Anderson, önskar under sommaren plats i godt och trefligt hem på landet, för att mot fritt vivre o. fri resa undervisa i pianospelning samt för öfrigt vara till hjälp i hemmet. Sv. till »Musiklärarinna 38 år», Iduns exp. f. v. b.

Plats s. husföreståndarinnan önskar landtbrukardotter af god familj fullt kompetent att med ordning och trefnad sköta ett hem samt har förmåga att leda tjänare. Bästa rek. från tioårig plats på större landgård. Svar till »I. A.» Engelholm p. r.

Ung, förlofvad flicka önsk. omkr. 1 maj und. någon tid i god, bildad fam. på landet (helst i Skåne) lära matlag. o. allt hvad till ett ordnadt hem hör. Underv. i musik (piano o. sång) önskv. Sv. till »Förlofvad», Trelleborgs Tidnings kontor, Trelleborg.

Två st. bättre flickor önska plats i samma familj eller var för sig å herrgård eller dyl. Äro kunniga i hushåll, handarbeten, skrifögöromål samt vana och intresserade af barn. Lön önskas. Svar till »G. M. och E. C.» Örebro p. r.

Hushållsfröken fullt kunnig i allt inom ett hem söker plats. Palmqvist C:o, Sthlm.

Plats i familj. 18-årig flicka, svenska till bördan men ännu ej fullt mäktig språket, med högre tysk skolbildning söker passande plats i god familj, event. mot betalning. Önskar deltaga i göromål rörande husets skötsel och äfvén lämna studiehjäl i språk samt pianospelning om så skulle önskas. Sv. till »D. L.», Depeschbyrå, Gust. Ad. torg Malmö.

MÄRKET MARKATTAN

»Ett glänsande resultat»
(HOS ALLA HANDLANDE)
Sunlight Såptvål Aktiebolag
Göteborg

Elementarbildad flicka söker plats till våren i liten trefl. fam. (helst på landet) där jungfru finnes att vara husmoders sällsk. o. hjälp med förekr. göromål. Familjemedlem. Tacks. för sv. t. »Vänlighet» S. Gumælii Annsöb. Malmö.

INACKORDERINGAR

KONFIRMANDER mottagas i Juni till Västergötland. Vacker trakt. Nära station. Bad. Rikstel. Piano. Kamrater finnas. Pris 150 kr. i ett för. allt. Komministergården, Moholm

I PRÄSTGÅRD där studier kunna idkas med jämnåriga söner önskas inackordering för konfirmation för en gosse i Ring I. Svar till »Konfirmation» Saltsjö-Järla, p. r.

ÄLDRE BILDAD DAM önskar från 1:a oktober ett omöbleradt rum med inackordering i familj å Östermalm Svar till »Ordning», Lamms Pappershandel Sturegatan 6.

TVA UNGA FLICKOR mottagas såsom elever i trädgård; få äfvén deltaga i all slags konservering. Sv. omgående till »Trädgårdsskötsel», Jönköping p. r.

KONFIRMANDER mottagas 15/6-1/8. Nionde året. Komminister Rudolf Möller, Svanesund, Orust, Bohuslän.

På stor vacker egendom i Västergötland erhålles god sommarinackordering. Särskilt lämplig för dem som behöfva massage, då skicklig gymnast med mångårig praktik där gifver behandling. Trefliga rum godt bord och löfskog. Fröken Anna Lönnerblad, Sjuksköterskebyrå, Göteborg lämnar upplysningar och referenser.

För den nyfödde. Komplet utstyrelse 3 omg. 18 plagg. Välsydt af utesl. bästa material. Sär. praktisk. Förd. af läkare. Pr kartong extra elegant 12 kr. Presentkartonger 15 kr. Sänglinne 7 kr. pr omg. Allt förstklassigt.

Fru Caspersson, 3 Järntorgsg., Örebro

Babylådan
Inneh. fullständig utstyrelse af 2 omgångar för späda barn, välsydt och af bästa kvalitet, pris 10 o. 15 kr. pr låda beroende på monterg. Sändes mot efterkr. **A. C. Cronquist & Son, Rikstel. 815. MALMÖ**

FLORODOL-TVÅLEN
är barnens förtjusning.
Använd Florodol-Tvålen vid tvättning av de små. Den bevarar och stärker deras fina hud och rosiga hy.

DE UNGAS BESKYDDDS LOTTERI

7814

värdefulla vinster till ett sammanlagt värde af öfver

88,000 Kronor.

Lotter à 2 kronor

kunna i Stockholm erhållas å utställningslokalen Birger Jarlgatan 23, Nordiska Kompaniet samt Allmänna Tidningskontoret, Gustaf Adolfs Torg, äfvensom hos flertalet Bok-, Pappers- och Cigarrafärer.

Dessutom expedieras lotter från De Ungas Beskydds Lotteri, Stockholm, Birgerjarlgatan 23, mot insändande af rekvisition häst å brefkort utan förskottlikvid hvarvid tillkommer porto och kostnad för dragningslista.

Kr. 9,000 JORDBRUKSLÄGENHET Kr. 9,000

(Inköpt af AKTIEBOLAGET HEM PÅ LANDET)

innehåller 40,2 tunnland däraf 6 tld åker och mera odlingsbar mark, belägen vid den naturskönt belägna Örasjön. Afsöndrad från Lisma gård. 2 mil från Stockholms stortorg. Timrad mangårdsbyggnad på granitgrund, nyrestaurerad, innehållande 2 rum och kök med tambur och förstugukvist, därjämte timradt stall för 2 hästar, ladugård för 5 kor, loge m. m., källare samt nödiga uthus.

2. vinsten
Bostadslägenhet med full äganderätt bestående af 2 rum och kök inom tambur, källare och vindskontor belägen vid Döbelngatan 31, Stockholm	Kr. 7,000	5. vinsten
Motorcykel, med sidvagn.	Kr. 1,950
Husqvarna.	8. vinsten
Herrumsmöbel, af rökt bon. ek bestående af 1 soffa 2 fåtöljer, 4 stolar, 1 skrifbord, 1 vanl. bord, 1 bok hvilla, 1 rökbord, 1 skrifstol. Nordiska Kompaniet.	Kr. 1,200
3. vinsten
Automobil om 20 hkr. med alla tillbehör, märket "Ford". Gjestvagns Handels- & Fabriks A.-B.	Kr. 4,500	6. vinsten
Schatull, af sjödränkt bonad ek, inneh. matsilver för 12 personer (9 dussin) 1 sässlev, 1 sässked, 1 strösked, 2 syltskedar, 1 fiskförläggarebestick.	Kr. 1,500
Guldsmetsbolaget.	9. vinsten
Pianino, mahogny, af Rapps välkända fabrikat.	Kr. 1,175
4. vinsten
Motorbåt, 5 hkr., Pentamotor, garanterad 8 knops fart.	Kr. 3,500	7. vinsten
Matsalsmöbel, af rökt bonad ek, bestående af 1 buffé, 1 matbord, 1 sidobord, 10 stolar. Nord. Komp.	Kr. 1,400	10. vinsten
Damrumsmöbel, af hvitlackerad björk, bestående af 1 soffa, 2 fåtöljer, 4 stolar, 1 bord, 1 bokhylla. Nordiska Kompaniet.	Kr. 1,000

Professor PATRIK HAGLUNDS
Gymnastisk-Ortopedisk-Kirurgiska Privatklinik.
R. T. 7025. Stureg. 62, Stockholm S. T. 8301.
För behandling af stödie- och rörelseorganens skador, sjukdomar, deformiteter och funktionsrubningar.

Dr. Heilmans
ELEKTROMEDICINSKA INSTITUT.
NERVSJUKDOMAR och RHEUMATISKA AKOMMOR.
Kungäportsplatsen 2, Göteborg.
Tel. 45 46.

Doktor J. Arvedsons kurs
i Sjukgymnastik, Massage och Pedagogisk Gymnastik
medför enl. kungl. maj:ts medgifvande samma komp. o. rättigheter som en kurs vid Gymn. Centralinstitutet.
Kursen 2-årig börjar den 15 sept. Prospekt på begäran gen. Dr J. Arvedson: adr. Odeng. 1 Stockholm.

Gymnastikdirektörsexamen
afsläggas efter 2-årig kurs af kvinnliga elever vid

Sydsvenska Gymnastik-Institutet.
Ny kurs börjar den 14 sept.
Prosp. gen. Kapten J. Thulin, LUND.

TRICOPHEROUS
är världens förnämsta Hårmedel och öfverträffas icke af något annat liknande preparat
Pris pr fl. 2.50.
Erhålls hos alla 1:sta klass Parfymeri-, Drog- och Coiffyrafärer.

Göteborgs Gymnastiska Institut
Fullständigaste ettåriga kurs i Sjukgymnastik och Massage
Nästa årskurs börj. i Sept.
Begär utförligt prospekt!

Med. Dr. E. Kleens
ettåriga kurs i massage och sjukgymnastik för Damer och Herrar
börjar den 1 oktober kl. 10 f. m. Mästersamuelsgatan 37, 2 tr. Obs! Prospekt begäras och anmälningar omtägas städes under adr. Engelrektsgatan 43 B. Stockholm.

Hår-
vatten för erhållande af mjuk och kraftig hårväxt (världsfabrikat).
Pris kr. 4,90 och 5,50 + porto. Försändes diskret.
Franska Parfymmagasinet, Hofleverntör, Drottningg. 21, Sthlm.

Majorskan Edmanns
utsökta
Crème Idéale
är af kunnare ansedd som mest förkömande och mest elegant. Bleker träknår och lefverfläckar, gör hyn ingdomligt vacker.

Mot grått hår och mjäll.
Härmed meddelas att det utmärkta och så mycket efterfrågade hårvattvet mot grått hår, som förhindrar håravfall och fullständigt borttager mjäll och som i öfver 40 års tid förts i Fanny Gelins Parfymmagasinet, Malmtorgsgatan 5 Sthlm, numera fås under adr. Firma Fanny Gelin, Norrviken 1. Rikst. Norrviken 14. Pris 5:50 fraktfritt.

UTHYRES FÖR SOMMAREN 1 rum och kök i naturskön Värmlandsbygd vid barskog och sjö. Vidare meddelar »Sommarlycka 1917» Arvika
Blus- och klädningsömnad
mottages. E. Nilsson Sveavägen 106 Allm. tel V. 608 68.

STABIL
är den förnämsta pasta för borttagande af
Misspyrdande Hårväxt
Obs! Inga märken, ingen lukt.
Pris 3: 50 + porto.
EBBA BECKMANS HYGIENISKA SALONG,
GREFTUREGÅRDEN 3.
Riks Tel. 70658. Allm. Tel. 40100.

VACKRA BRODERIMÖNSTER, 4 st. olika till daglinnen mot insändande af 70 öre i frimärken. 1 till lakan mot 50 öre und. adress Box 14 Bankeryd.

Husmödrar
som önska tjänare och Tjänare
som söka platser träffa säkrast en publik genom att annonsera i dagliga aftontidningen

Eskilstuna-Kuriren
hvilken läses i nästan alla hemstad och på landet inom Norra Södermanland och Västra Västmanland.
Uppl. cirka 13,000 ex.

Höjden
AF TEKNISK FULLÄNDNING OCH HÅLLBARHET
Svenskt fabrikat
Husqvarna Symaskin

Bad och Tvätt!
Tvättning, mangling och strykning af privatkläder utföres på ett i allo förstklassigt sätt i Mälarbadets Bad-, Tvätt- & Strykinrättning.
Mälarbadets priser å bad och tvätt alltid de lägsta.
[tvättinr.: Allm. 9344 Badet: Allm. 9343 Riks 38 15 Riks 38 14]

Musikinstrument

Stor sortering af prima, väljusterade stråk- och blåsinstrument. Sextetter af förstklassig böhmisk tillverkning, svensk modell, till 375 och 500 kr. pr sextett. Talapparater, ljudskifvor med frälsningsarmestycken. Orglar och pianon, bästa fabrikat. Strånger och tillbehör till musikinstrument.
Tekn. art. med eget firmamärke:

Dentol,
förstklassigt antiseptiskt munvatten och dito tandpasta.

Skokräm,
terpentinfri och fri från alla för lädret skadliga ämnen.

Putspulver och putskräm,
bästa rengöringsmedel för metaller.
Illustr. varukatalog sändes på begäran gratis och franko.

Frälsningsarméns Handelsdepartement,
Östermalmsgat. 24 & 26, Sthlm 5.
Telefoner: Riks. 85 81. Allm. 63 72.
Filial: S. Allég. 9, Göteborg. R. T. 78 76.

Damer,

skickligen i vitbroderi (klump- och langettsöm) erhålla hemarbete genast. Sömnadsprov torde medtagas, eventuellt insändas.
Anmälningstid 9-2. Nordiska Industriaktiebolaget, Göteborg.

Norrlands Landtmannatidning
Härnösand
Upplaga öfver 11,500 ex.
spridda inom Västernorrlands, Västerbottens och Norrbottens län.
Utmärkt annonsorgan.
Hög rabatt vid större annonsering.

Ferrin

Fås på apoteken.
Bästa järnmedel,
spitigtgivande, styrkande,
Föreskrives af många läkare.
Apoteket Lejonet, Malmö.

Skånska Handelsbanken.
Fonder 21,850,000 kronor.
Stockholmskontor: Arsenalsgat. 9.
Filialer: { Södermalmstorg 8.
Sturegatan 32.
Uthyr kassafack.
Emottager värdehandlingar i öppet eller slutet förvar.
Fondafdelning. Kassafack.

Idun utgifves denna vecka i A och B.